

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

2021 metų Bendrovės veiklos ataskaita

Turinys

Svarbiausi bendrovės 2021 m. įvykiai	3
Bendrovės valdymas ir struktūra	4
Bendrovės akcininkai	4
Bendrovės valdybos nariai	5
Bendrovės organizacinė struktūra	6
Atliekų tvarkymo sistemos organizavimas ir Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano įgyvendinimas	7
Atliekų tvarkymo būklė 2021 metais ir komunalinių atliekų tvarkymo apskaita	9
Rūšiuojamasis atliekų surinkimas	11
Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas	11
Maisto ir virtuvės atliekų surinkimas	12
Tekstilės atliekų rūšiuojamasis surinkimas	14
Mišrių komunalinių atliekų surinkimas	15
Pakartotinis naudojimas ir paruošimas pakartotinai naudoti	17
Žaliųjų atliekų ir kompostavimo aikštelės	19
Rūšiavimo centrų veikla	21
Mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai	24
Mechaninio rūšiavimo įrenginiai	24
Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba	25
Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas	27
Inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija	27
Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo	28
Monitoringas ir vykdyti tyrimai	28
Konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių plėtra ir konteinerinės sistemos priežiūra	29
Paslaugų kontrolė ir rūšiavimo įgūdžių ugdymas	30
Logistika	34
Finansinė analizė ir vietinė rinkliava alytaus regione 2021 metais	36
Finansinė analizė ir atliekų tvarkymo kaštai	36
Rinkliavos administravimo veikla	42
Vietinės rinkliavos mokesčio surinkimas	42
Lengvatų, pagal pateiktus dokumentus, taikymas	44
Ikiteisminis skolų administravimas ir teisminis skolų išieškojimas	45
Viešieji pirkimai	48
Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (CVP IS) priemonėmis vykdyti viešieji pirkimai	49
Viešieji pirkimai iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją (CPO LT)	50
Mažos vertės pirkimai	50
Žalieji pirkimai	50
Visuomenės švietimas ir informavimas	51
Projektų, finansuojamų ES lėšomis, įgyvendinimas	53
Žmogiškųjų išteklių valdymas	59
Strateginio veiklos plano įgyvendinimas	61
Veiklos prognozės	63

Svarbiausi bendrovės 2021 m. įvykiai

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras pradėjo teikti mišrių ir maisto atliekų surinkimo paslaugą Lazdijų rajono savivaldybės gyventojams.

Birštono ir Prienų rajono savivaldybėse mišrių ir maisto atliekų surinkimo paslaugą pradėjo teikti UAB „Kauno švara“

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras įsigijo modernią įrangą konteineriams plauti

Bendrovė prisidėjo sprendžiant pabėgėlių krizės problemas – regiono savivaldybėse apgyvendintiems nelegaliems migrantams parūpino patalynės, drabužių, atliekų konteinerių

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre pradėjo veikti virtuali klasė

Įmonė įsigijo modernios įrangos: smulkintuvą, sijotuvą, separatorių maisto ir biologiškai skaidžioms atliekoms tvarkyti

Bendrovės Takniškių padalinyje įrengta moderni statybinių atliekų surinkimo aikštelė. Tai - pirmoji aikštelė Lietuvoje, kurios pagrindai įrengti naudojant inertines atliekas

Bendrovės valdymas ir struktūra

Bendrovės valdymo organai – visuotinis akcininkų susirinkimas

Kolegialus valdymo organas – valdyba

Vienasmenis valdymo organas – bendrovės vadovas Direktorius

Bendrovės akcininkai

Alytaus miesto savivaldybė
31 proc.

Alytaus rajono savivaldybė
14 proc.

Birštono savivaldybė
2 proc.

Druskininkų savivaldybė
12 proc.

Lazdijų rajono savivaldybė
12 proc.

Prienų rajono savivaldybė
15 proc.

Varėnos rajono savivaldybė
14 proc.

Bendrovės valdybos nariai

Ona Balevičiūtė, valdybos pirmininkė, Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorė

Vilma Jurgelevičienė, valdybos pirmininkės pavaduotoja, Druskininkų savivaldybės administracijos direktorė

Svetlana Delekienė, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vedėja

Vida Mačernienė, Alytaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja

Ilona Šaparauskienė, Lazdijų rajono savivaldybės administracijos direktorė

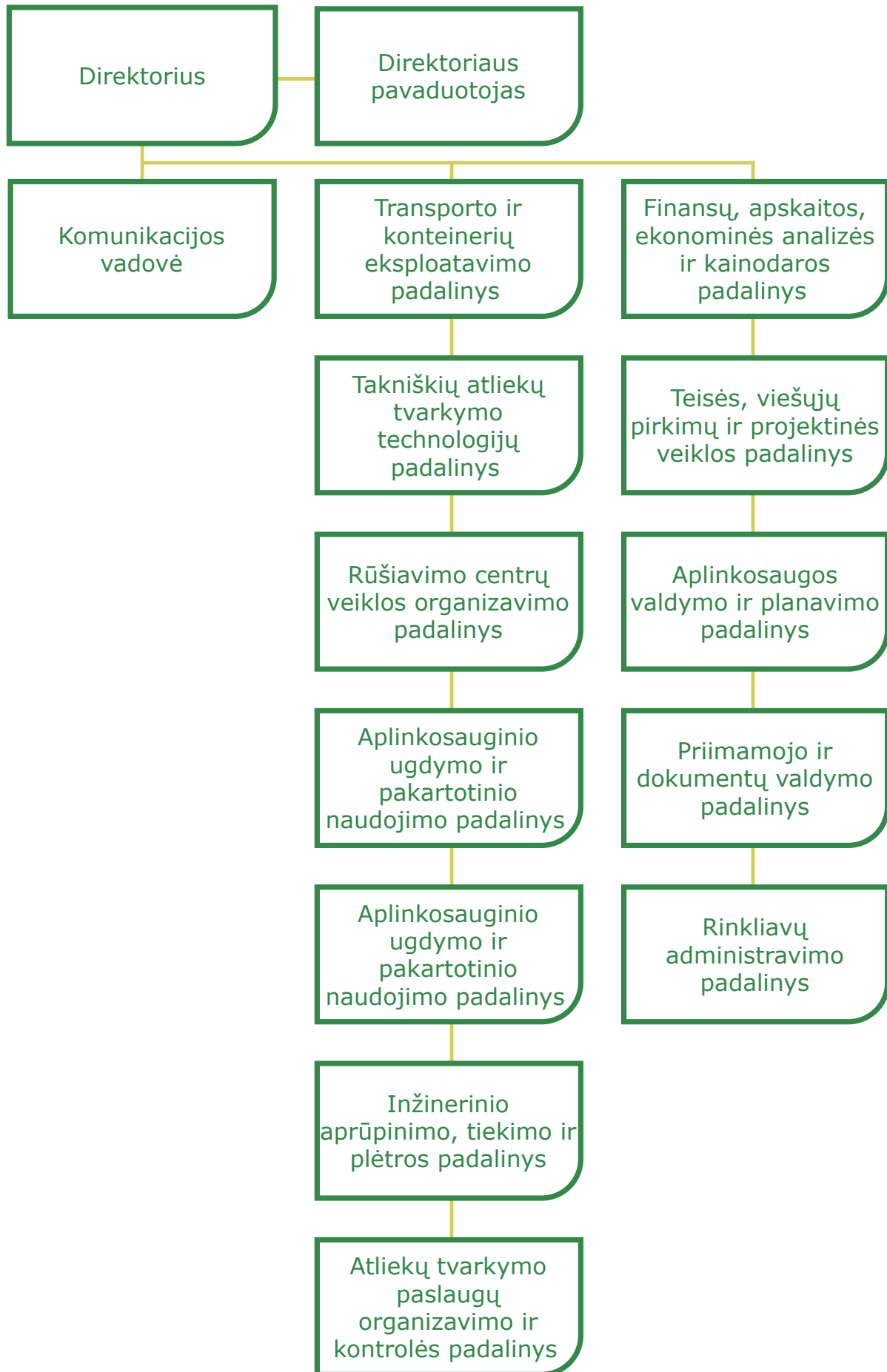
Jovita Tirvienė, Birštono savivaldybės administracijos direktorė

Jūratė Zailskienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorė

Egidijus Zaleskis, Varėnos rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus vedėjas

Rita Zmitrulevičienė, Alytaus rajono savivaldybės administracijos Komunalinio ūkio ir architektūros skyriaus vyriausioji specialistė

Bendrovės organizacinė struktūra

Atliekų tvarkymo sistemos organizavimas ir Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano įgyvendinimas

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras, 2021 metais organizuodamas regioninės atliekų tvarkymo sistemos veiklą, vadovavosi 2013 metais birželio 12 dieną Alytaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr.51/6S-148 patvirtintu Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo planu 2014-2020 metams su visais pakeitimais. Šiems metams jau turėjo būti parengtas naujas Alytaus regioninis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021- 2027 m. planas, tačiau užsitęsęs Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano rengimo procesui, sustojo ir regioninio plano rengimo darbai.

2021 m. komunalinių atliekų tvarkymo sistema regione organizuota taip, kad būtų pasiekti atliekų tvarkymo prioritetai, tikslai ir įvykdytos kiekybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurių įgyvendinimas prisideda prie Europos sąjungos bendrojoje atliekų direktyvoje ES 2018/851 nustatytų tikslų laipsniško įgyvendinimo t. y. padidinti pakartotiniam naudojimui parengiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį (iki 2025 m. turi siekti bent 55 proc., 2030 m. - 60 proc., 2035 m. - 65 proc.) bei mažinti komunalinių atliekų šalinimą sąvartyne.

2021 m. Alytaus regione veikė visa plane numatyta infrastruktūra: 20 rūšiavimo centrų, 7 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, mechaninio rūšiavimo linija, biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba, inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija, daiktų mainų punktai rūšiavimo centruose.

2021 m. rudenį Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro technologijų parke įrengta statybinių atliekų rūšiavimo aikštelė, kuri bus pradėta eksploatuoti 2022 metais.

2021 m. sėkmingai buvo tęsiamas atskiras rūšiuojamasis maisto/virtuvės atliekų surinkimas ne tik iš Alytaus regiono miestų individualių namų ir daugiabučių namų gyventojų, bet ir iš biudžetinių, ugdymo ir švietimo, sveikatos priežiūros bei kitų savivaldybių įstaigų, kuriose teikiamos maitinimo paslaugos. Surinktos maisto atliekos apdorojamos biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba.

2021 m. išplėstas konteinerių tekstilės atliekoms surinkti tinklas, Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras pradėjo teikti mišrių komunalinių atliekų ir maisto atliekų surinkimo paslaugą Lazdijų rajono savivaldybėje.

Eksplatuota regioninė mechaninio biologinio apdorojimo infrastruktūra netinkamų perdirbti ir turinčių energetinę vertę ir biologiškai skaidžių komunalinių atliekų atskyrimui bei biologiškai skaidžių komunalinių atliekų apdorojimui.

Atskirtos netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos vežamos deginti į Kauno kogeneracinę jėgainę.

Biologiškai skaidžios atliekos perduodamos į biologinio apdorojimo įrenginius su energijos gamyba.

Kad į mišrių komunalinių atliekų srautą patektų kuo mažiau pavojingų atliekų, jos surenkamos rūšiavimo centruose, iš gyventojų šios atliekos priimamos nemokamai. Įmonė turi pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, kuri leidžia surinkti ir laikyti pavojingas atliekas eksploatuojamuose rūšiavimo centruose bei surinkti ir šalinti pavojingas atliekas inertinių atliekų apdorojimo aikštelės asbesto šalinimo sekcijoje.

Visi atliekų turėtojai regione aprūpinti rūšiavimo priemonėmis.

Visiems bendrovės eksploatuojamiems įrenginiams yra gauti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai, kurie leidžia vykdyti veiklą juose.

Visi įmonės padaliniai registruoti atliekų tvarkytojų valstybės registre. Turimus atliekų tvarkymo kodus (padaliniuose tvarkomas atliekas) galima rasti Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje pagal nuorodą: <http://atvr.aplinka.lt/paieska/>.

Bendrovė įrašyta į atliekų tvarkytojų, turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus sąrašą, kuri pakuočės išskiria mišrių komunalinių atliekų apdorojimo procese, užsiregistravusi gamintojų ir importuotojų registre, gavusi veterinarinį patvirtinimą, kuris suteikia

teisę biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba tvarkyti trečios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus. Įmonė turi veterinarinį patvirtinimą, veikia - šalutinių gyvūninių produktų ir (ar) jų gaminių vežėjas.

Bendrovė yra įsidiėjusi aplinkos vadybos sistemą pagal LST EN ISO 14001:2015 ir kokybės vadybos sistemą pagal LST EN ISO 9001:2015 standartą. 2021 m. įmonėje atliktas priežiūros auditas. Sertifikatai galioja iki 2023 metų spalio 31 dienos.

Vykdydama aukščiau išvardintas priemones, 2021 m. Bendrovė įgyvendino kiekybines komunalinių atliekų tvarkymo užduotis.

Išplėstas konteinerių tekstilės atliekoms surinkti tinklas.

Pradėjo veikti virtuali klasė.

Modernia įranga plaunami konteineriai.

Atliekų tvarkymo būklė 2021 metais ir komunalinių atliekų tvarkymo apskaita

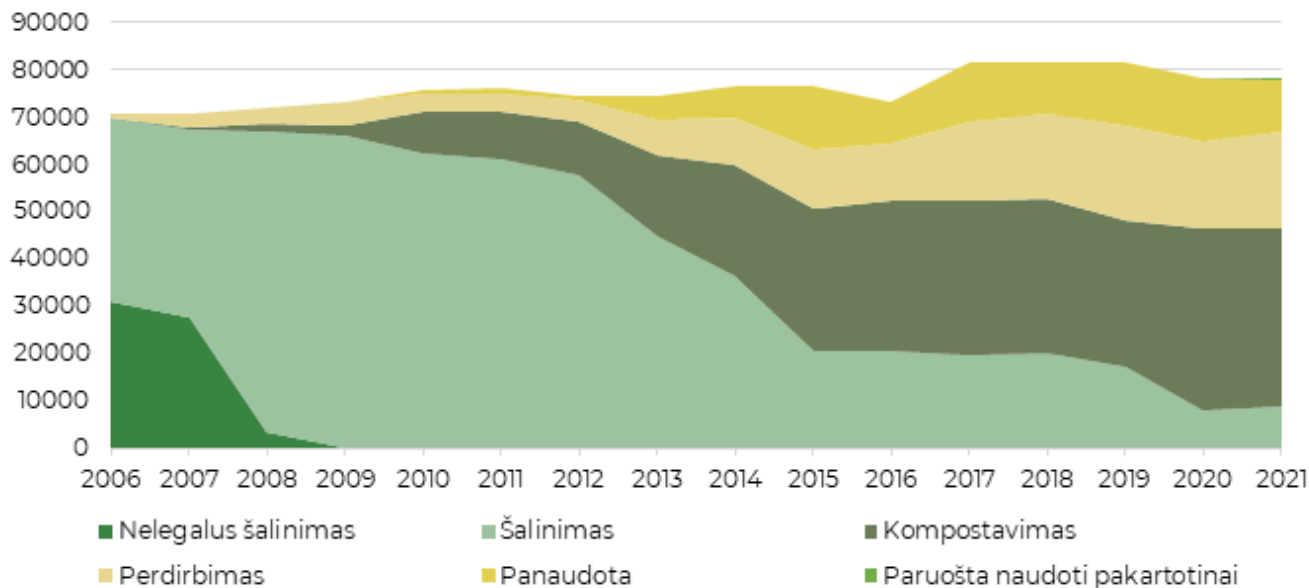
2021 metais Alytaus regione susidarė ir buvo sutvarkyta 79 881 tonų komunalinių atliekų, įskaitant ir sukompostuotas organines bei popieriaus atliekas, sudegintas ar panaudotas energijai gaminti namų ūkiuose. Iš jų 8 931 t, t. y. tik 11 proc., pašalinta nepavojingų atliekų sąvartyne, likusios paruoštos naudoti pakartotinai, perdirbti ar panaudoti.

1 lentelė. Komunalinių atliekų apskaita pagal jų sutvarkymo būdus Alytaus regione

Metai		Komunalinių atliekų kiekiai, t/metus			
		2018	2019	2020	2021
1	Paruošta naudoti pakartotinai komunalinių atliekų	-	-	76	258
2	Išrūšiuota perdirbti komunalinių atliekų	18 515	20 137	18 585	20 486
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	10 806	13 294	13 404	11 000
4	Sukompostuota įrenginiuose	23 210	21 528	28 722	30 631
5	Sukompostuota namų ūkiuose	9 400	9 400	9 400	8 575
6	Pašalinta komunalinių atliekų sąvartyne	19 934	17 102	8 071	8 931
7	Viso komunalinių atliekų	81 865	81 461	78 258	79 881
8	Paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbta komunalinių atliekų, %	62	63	73	75
9	Perdirbta ir panaudota komunalinių atliekų, %	76	79	90	89

75 proc. susidariusių komunalinių atliekų 2021 m. buvo paruoštos naudoti pakartotinai ir perdirbti.

1 pav. Komunalinių atliekų tvarkymo būdų dinamika

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. pradžioje Alytaus regione gyventojų skaičius buvo 161 tūkst. 925. Tačiau susidarančių atliekų kiekiui didžiulę įtaką turi ir vasaros rezidencijose apsigyvenančių asmenų bei turistų pagaminamos atliekos.

2 lentelė. Atliekų kiekis vienam gyventojui

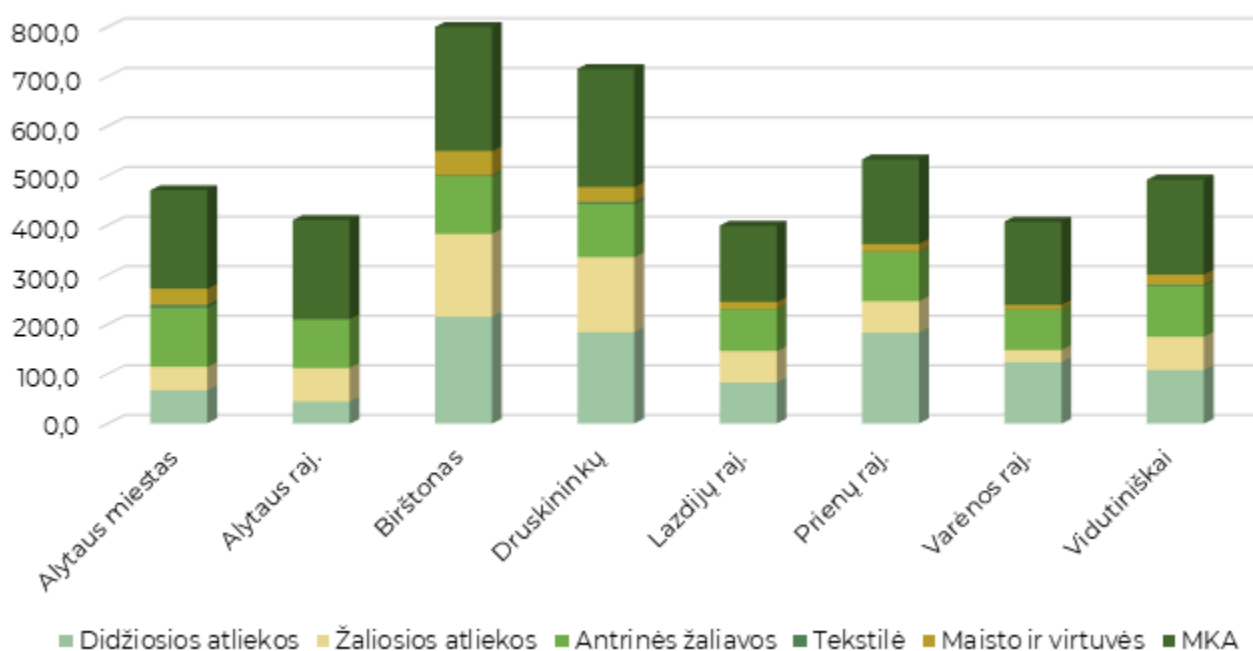
Metai		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus					
		Alytaus regionas				Lietuva	ES Vidurkis
		2018	2019	2020	2021	2020	2020
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	110	121	113	127	118	151
2	Sukompostuota	193	186	233	242	100	90
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	64	80	82	68	125	137
4	Pašalinta sąvartyne	118	103	49	55	79	115
5	Viso komunalinių atliekų	485	490	477	493	483	505

Regiono gyventojams sudarytos sąlygos rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje.

Rūšiuojamasis atliekų surinkimas

2. pav. Rūšiuojamuoju būdu surinkti komunalinių atliekų kiekiai savivaldybėse, proc.

Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas

Alytaus regiono gyventojams, vadovaujantis LR aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d įsakymu Nr. D1-85 „Dėl minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų patvirtinimo“, sudarytos visos reikalavimus atitinkančios sąlygos rūšiuoti antrines žaliavas, įskaitant pakuotes, jų susidarymo vietoje. Visi atliekų turėtojai yra aprūpinti individualiomis arba kolektyvinėmis rūšiavimo priemonėmis plastiko, popieriaus, metalo bei stiklo atliekoms rūšiuoti.

2021 metais buvo atsiradęs naujas poreikis pastatyti gyventojams 1 077 vnt. pakuočių ir 1003 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteinerių, tačiau Gamintojų importuotojų organizacijos (toliau GIO) nevykdė savo įsipareigojimų finansuoti šių konteinerių pastatymą, todėl ARATC juos pirkė savo lėšomis.

Per 2021 m. laikotarpį išdalinti individualūs 757 vnt. pakuočių atliekų, 726 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteineriai bei 51 vnt. pakuočių rūšiavimo konteinerių švietimo ir gydymo įstaigose.

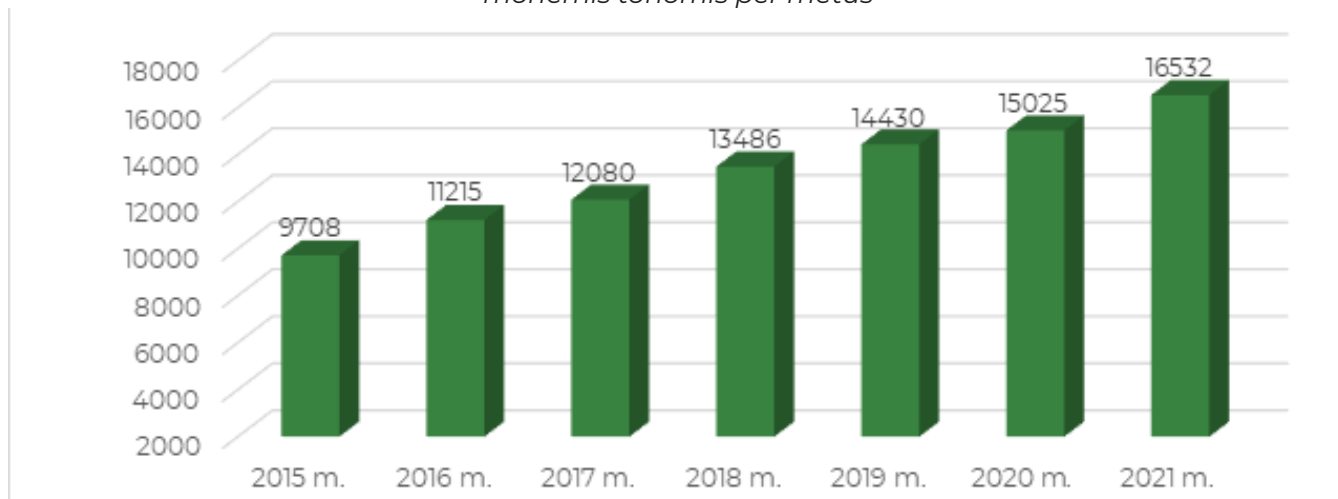
3 lentelė. Visomis rūšiavimo priemonėmis surinkti antrinių žaliavų įskaitant pakuotes kiekiai, t

Savivaldybės	Iš gyventojų (individualūs, varpeliai)		Juridiniai asmenys		Didelių gabaritų atliekų aikštelės		Taromatai		ARATC Rūšiavimo linija	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Alytaus m.	1 660	2 043	1 955	2 743	257	296	572	626	298	118
Alytaus r.	1 875	1 881	251	416	82	102	49	54	143	63
Birštono	232	230	83	100	72	76	49	50	32	13
Druskininkų	1 070	1 141	277	430	145	172	217	241	141	55
Lazdijų r.	1 102	1 142	79	74	93	110	124	133	86	33
Prienų r.	1 646	1 667	160	181	433	460	149	165	125	53
Varėnos r.	995	1 174	107	66	168	174	189	206	112	42
Iš viso:	8 579	9 280	2 912	4 011	1 250	1 388	1 348	1 475	936	378

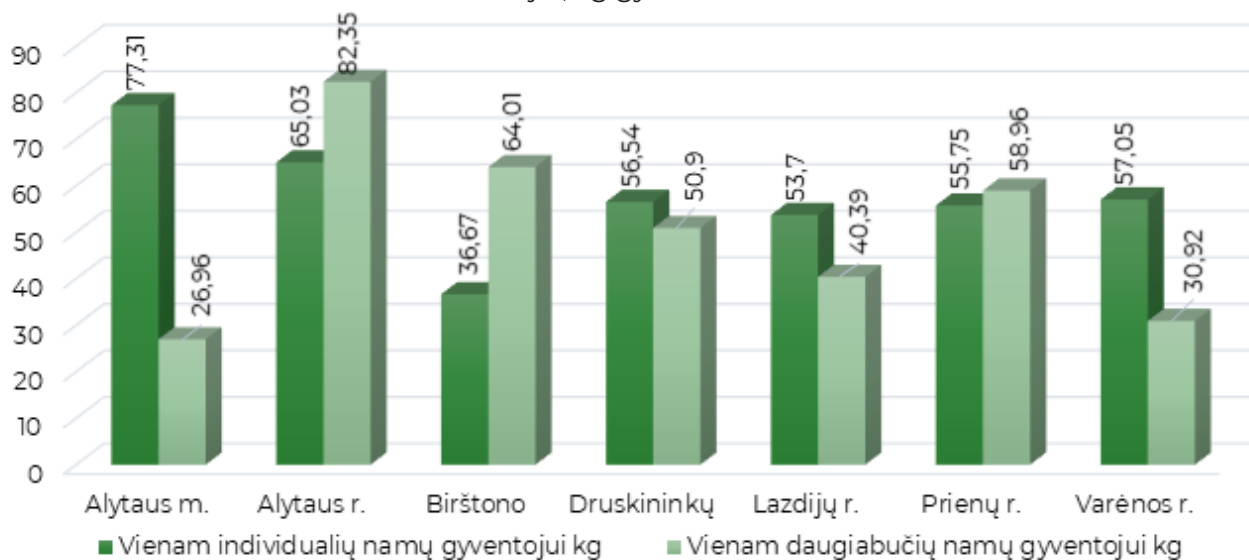
GLO taip pat nefinansavo ir antrinių žaliavų, įskaitant pakuotes, surinkimo, konteinerių įrengimo ir prie daugiabučių namų – tuo padarydami regiono gyventojams ir ARATC didelės žalos.

2021 m. regione surinkta 9 280 t pakuočių atliekų. Tai – 701 tona daugiau negu 2020 m. 2021 m. vienam individualaus namo gyventojui regione vidutiniškai teko beveik 60 kg išrūšiuotų atliekų, o vienam daugiabučio namo gyventojui – 37 kg. Taip pat mišrioje komunalinėse atliekose dar liko neišrūšiuota 4 218 tonų pakuočių atliekų. Tai – dar didžiulis rezervas mažinti komunalinių atliekų kiekį, ypač Alytaus miesto ir Varėnos rajono savivaldybių daugiabučiuose namuose.

3 pav. Regione surinktas bendras antrinių žaliavų, įskaitant pakuotes, kiekis visomis rūšiavimo priemonėmis tonomis per metus

4 pav. Išrūšiuotų atliekų kiekis, tenkantis vienam individualių namų bei daugiabučių namų gyventojui, kg/gyv./metus

Maisto ir virtuvės atliekų surinkimas

Maisto/virtuvės atliekų rūšiavimas ir surinkimas jau įsibėgėjo beveik visose regiono savivaldybėse. Reikalavimas atskirai rinkti maisto atliekas nuo 2023 m. įsigalios visoms urbanizuotoms teritorijoms Europos Sąjungoje. Mūsų regiono trejų metų patirtis rodo, kad maisto atliekų atskiras surinkimas yra pats svarbiausias ir didžiausią ekonominį efektą duodantis darbas, į kurį įsitraukia vis daugiau regiono gyventojų.

Maisto/virtuvės atliekų surinkimo paslauga 2021 m. buvo teikiama Alytaus miesto, Birštono savivaldybės, Druskininkų savivaldybės, Lazdijų rajono, Prienų rajono ir Varėnos rajono savivaldybių gyventojams.

Per 2021 m. regione surinkta 2 586,76 t (2020 m. – 1 571,7 t) maisto ir virtuvės atliekų. Iš individualių konteinerių surinkta 1 399,7 t, t.y. 33,67 proc. daugiau nei 2020 m. (2020 m. surinkta 1 047 t), iš daugiabučių

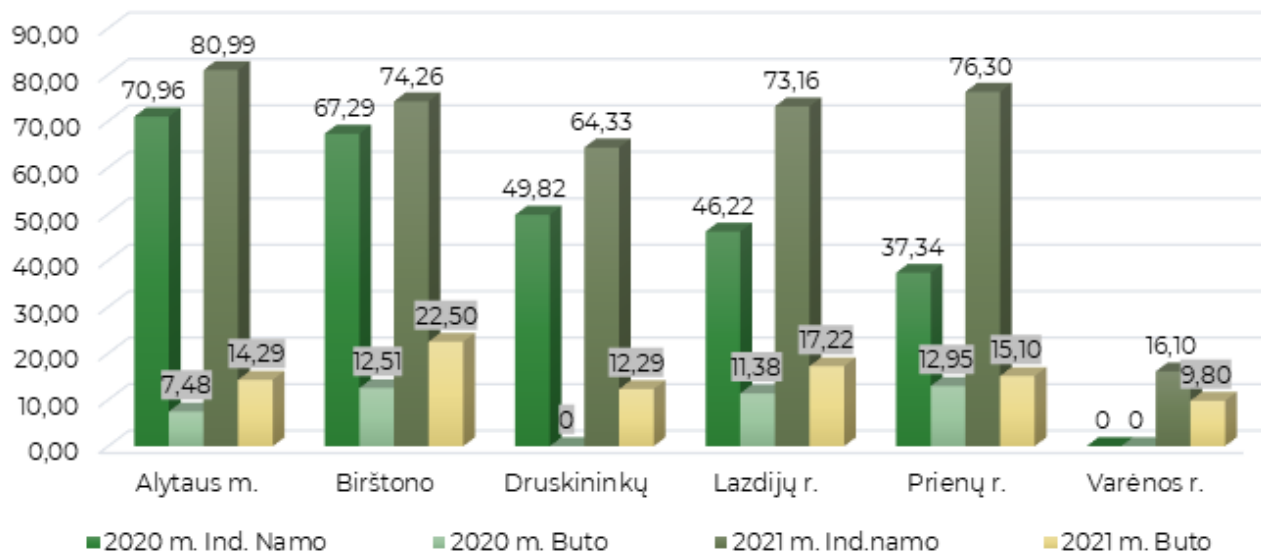
namų konteinerių surinkta 1 187,06 t, t.y. 126,28 proc. daugiau nei 2020 m., kai buvo surinkta 524,6 t. Šios atliekos nepateko į MKA konteinerius.

Alytaus regione 2021 m. vidutiniškai vienam individualaus namo gyventojui teko 70,85 kg, daugiabučio - 13,4 kg MA.

5 pav. Surinktų maisto ir virtuvės atliekų kiekis savivaldybėse, t

6 pav. Maisto ir virtuvės atliekų kiekis, surinktas vienam savivaldybės gyventojui, kg/metus

Vertinant maisto ir virtuvės atliekų surinkimo rezultatus, akivaizdžiai matyti, kad Varėnos rajono savivaldybė, nusprendusi neaptarnauti nors ir pastatytų maisto ir virtuvės atliekų surinkimo konteinerių, labai pablogino savo starto pozicijas palyginus su kitomis savivaldybėmis ir tuo pačiu pasididino atliekų tvarkymo kaštus 2021 metais.

Maisto ir virtuvės atliekų rūšiavimas turi būti uždavinys Nr. 1, nes mišriose komunalinėse atliekose dar yra 37, 66 proc. šių atliekų – tai yra apie 10 000 tonų. Išrūšiačius šias atliekas ir sukompostavus namuose arba atidavus į surinkimo sistemą, būtų pasiektas esminis lūžis, suvaldant atliekų brangimo procesus.

4 lentelė. 2021 m. surinktų biologiškai skaidžių virtuvių ir valgyklų atliekų, t

Savivaldybė	Gyventojai	Juridiniai asmenys	Iš viso
Alytaus m.	1 468,4	149,532	1 617,932
Alytaus r.	0	18,912	18,912
Druskininkų	303,44	266,4195	569,8595
Varėnos r.	132,64	54,579	187,219
Lazdijų r.	243,96	17,028	260,988
Prienų r.	347,79	39,847	387,637
Birštono	96,77	100,359	197,129
Regionas	2 593	646,6765	3 239,6765

Tekstilės atliekų rūšiuojamasis surinkimas

2020 m. gruodžio-2021 m. birželio mėn. Alytaus regione daugiabučių rūšiavimo aikštelėse pastatyta 50 vnt. tekstilės atliekų konteinerių, nuo 2021 m. spalio 1 d. pradėta eksploatuoti dar 20 vnt. tekstilės konteinerių. Iš viso – 70 vnt.

Gyventojai labai norėjo, kad būtų pastatyti tekstilės rūšiavimo konteineriai, kad galėtų dar tinkamus rūbus ir batus rūšiuoti bei būti tikrais, kad šios atliekos bus prasmingai pakartotinai panaudotos.

Planuojama šią sistemą dar plėsti ir vystyti – tam jau yra gauta parama iš Atliekų tvarkymo programos ir tikimės, kad bus surenkama ne mažiau, kaip 2000 tonų tekstilės atliekų.

Visoje ES nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas privalomas atskiras tekstilės atliekų surinkimas, tačiau ES ar nacionalinio lygio sprendimų, kaip tvarkyti surinktą atliekų kiekį, dar nėra priimta. Aplinkos ministerija žada, kad tekstilės atliekoms bus nustatyta GIO atsakomybė, tada šios atliekos būtų tvarkomos ne gyventojų lėšomis.

5 lentelė. Tekstilės konteineriais surinkti tekstilės kiekiai 2021 m.

Savivaldybė	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Iš viso surinkta
Konteinerių skaičius	26	4	2	20	6	5	8	70
Iš viso:	306,66	7,83	7,9	82,52	11,31	24,28	17,22	457,72

Mišrioje komunalinėse atliekose vis dar yra 8,66 proc. tekstilės atliekų arba 2 400 tonų. Tai – didelis potencialas rūšiuoti šias atliekas ir mažinti atliekų tvarkymo kaštus gyventojams.

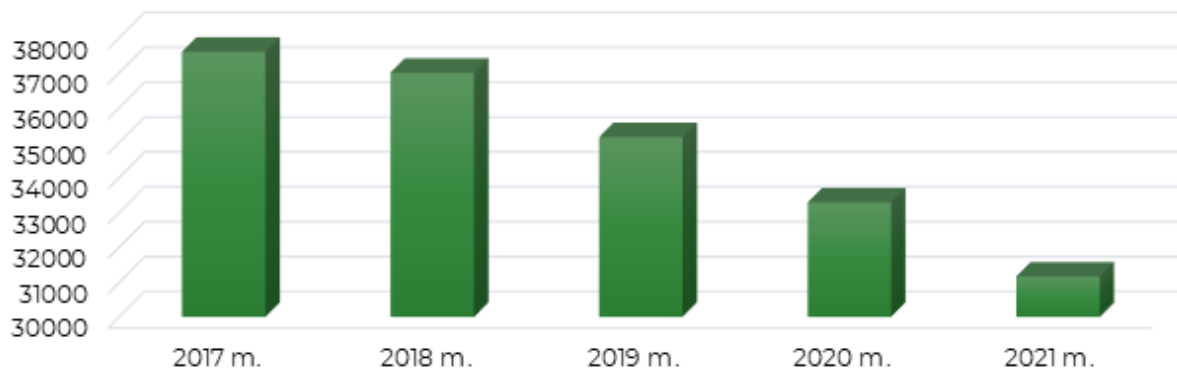

Gyventojų noras, kad būtų pastatyti atskiri konteineriai tekstilės atliekoms, buvo išgirstas.

Mišrių komunalinių atliekų surinkimas

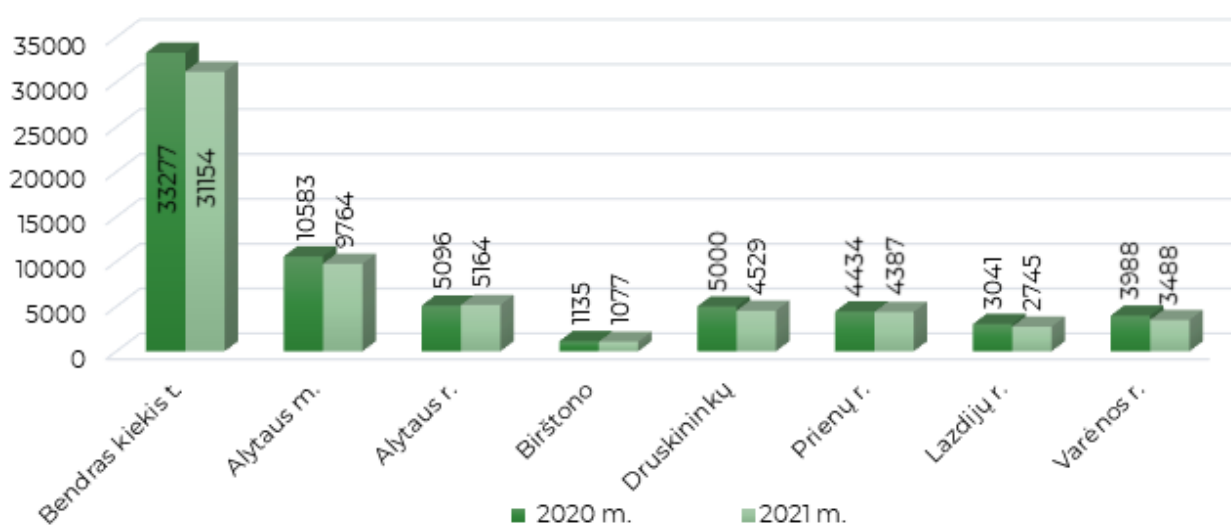
2021 m. Alytaus regiono savivaldybėse surinkta beveik 31 154 t mišrių komunalinių atliekų. Tai yra 2 125 t (9,31 proc.) mažiau nei 2020 m., kai buvo surinkta 33 279 t. Dar daugiau MKA sumažino gyventojai.

7 pav. Mišrių komunalinių atliekų susidarymo dinamika Alytaus regione, t

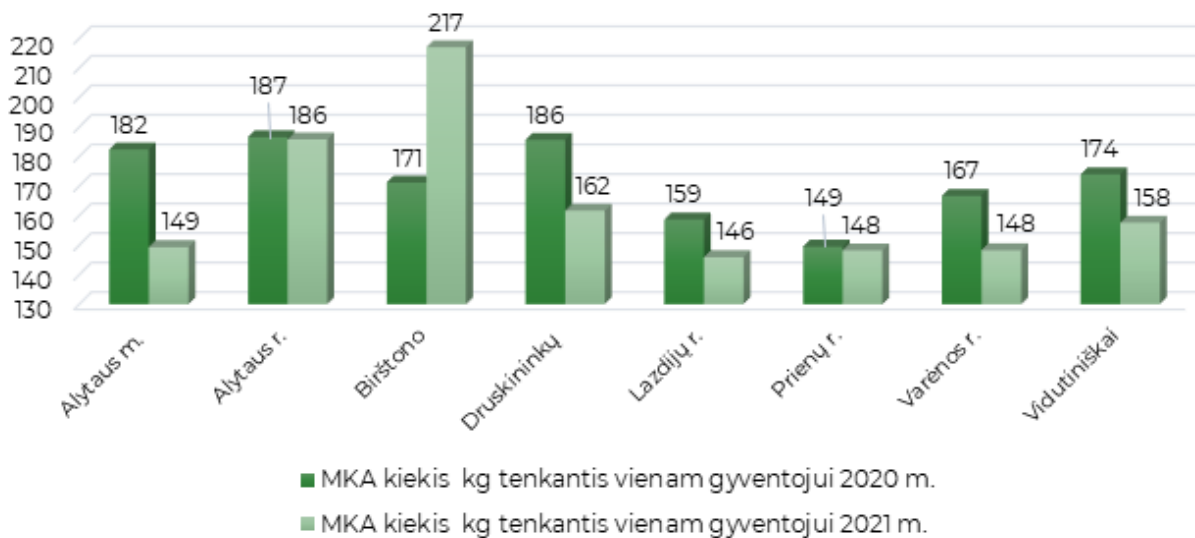
Įmonėse susidarančių MKA beveik nemažėjo, o iš gyventojų surenkamų mišrių komunalinių atliekų kiekio mažėjimą lėmė požeminių konteineriai su „būgnų“ sistema, į kuriuos negalima įdėti stambių gabaritų atliekų, maisto atliekų atskiras surinkimas, „problemiškose“ vietose buvusių kolektyvinių konteinerių aikštelių panaikinimas, nuolatinė informacijos sklaida gyventojams bei aikštelių priežiūros specialistų darbas.

8 pav. Mišrių komunalinių atliekų kiekis savivaldybėse, t

Alytaus regione 2021 m. vidutiniškai vienam gyventojui tenka 157,59 kg. MKA, tai yra apie 16 kg mažiau negu 2020 m. (173,98 kg). Didesnį MKA kiekį vienam gyventojui Druskininkų ir Birštono savivaldybėse lėmė turistų įtaka ir gana menkas MA rūšiavimas, o Alytaus rajono savivaldybėje – kolektyvinių sodų įtaka ir nedalyvavimas MA rūšiavime.

9 pav. MKA kiekis, tenkantis vienam gyventojui, kg/metus

6 lentelė. Mišrių komunalinių atliekų susidarymo šaltiniai, t/metus

Savivaldybės	2020 m.		2021 m.	
	Gyventojai	Įmonės	Gyventojai	Įmonės
Alytaus m.	8 975	1 608	7 347	2 417
Alytaus r.	4 821	275	4 801	363
Birštono	691	444	876	201
Druskininkų	3 550	1 450	3 074	1 455
Prienų r.	3 807	627	3 774	613
Lazdijų r.	2 908	133	2 603	142
Varėnos r.	3 420	568	3 042	447
Bendras kiekis, t	28 173	5 106	25 516	5 638

Ištuštinimui ištrauktų konteinerių skaičius labiausiai sumažėjo Alytaus mieste (34,64 proc.), Alytaus rajone (28,42 proc.), Varėnos rajone (26,7 proc.), Birštono savivaldybėje, Lazdijų rajone – apie 23 proc. Prienų neįymiai (apie 5 proc.) ištuštinta daugiau konteinerių nei 2020 m. Padidėjimui įtakos turėjo išdalinti individualūs mišrių atliekų konteineriai Veiverių seniūnijos sodų bendrijoms: Kedras, Riešutas, Varnėnas, Kamanė, Vyturys, Alsa, Žaltynė. Iš viso jų gyventojams išdalinta 406 konteineriai.

7 lentelė. Ištuštintų mišrių komunalinių atliekų konteinerių kiekiai savivaldybėse

Savivaldybės	MKA konteinerių ištuštinimo skaičius, vnt.		Pokyti+/- lyginant su 2020 m.	
	2020 m.	2021 m.	vnt.	proc.
Alytaus m.	151 517	99 027	-52 490	-34,64%
Alytaus r.	103 469	74 067	-29 402	-28,42%
Birštono	17 121	13 346	-3 775	-22,05%
Druskininkų	59 370	58 362	-1 008	-1,70%
Lazdijų r.	71 572	65 289	-6 283	-8,78%
Prienų r.	80 558	84 772	4 214	+5,23%
Varėnos r.	72 654	53 257	-19 397	-26,70%
Iš viso:	556 261	448 120	-108 141	-19,44%

Pakartotinis naudojimas ir paruošimas pakartotinai naudoti

Alytaus regione sukurta atliekų pakartotinio naudojimo sistema, kurios paskirtis – populiarinti nereikalingų daiktų keitimąsi tarp gyventojų, taip ugdant atsakingo vartojimo įpročius ir ilginant daiktų naudojimo laiką.

Regiono veikiančiuose daiktų mainų punktuose „Mainukuose“ gyventojai tiesioginių mainų principu gali pristatyti nereikalingus daiktus ir pasiimti jiems reikalingų daiktų. Čia pristatyti daiktai nėra tikrinami, valomi ar taisomi, kokius gyventojai atneša daiktus, tokius kiti gali pasiimti, tačiau ne daugiau kaip 5 vnt. vienu kartu.

„TikoTiks“ centre atnešti daiktai papildomai, atsižvelgiant į jų vertę, gali būti valomi, remontuojami, taisomi ir už simbolinį mokestį parduodami ar dovanojami labdaros organizacijoms.

Į „TikoTiks“ centrą suvežamos, rūšiuojamos ir pakartotiniam naudojimui atrenkamos tekstilės kontaineriais surinktos tekstilės atliekos.

Kadangi pakartotinis daiktų naudojimas glaudžiai siejasi su atliekų prevencija, „TikoTiks“ centre įkurta aplinkosauginio ugdymo klasė, kurioje naudojant virtualios realybės priemones, pasakojama apie Parke tvarkomas atliekas, taip pat vyksta gyventojams skirtos aplinkosauginio ugdymo ir pakartotinio naudojimo edukacijos ir renginiai.

Be pagrindinių pakartotiniam naudojimui tinkamų atliekų srautų - EEĮ, tekstilės, baldų – gyventojams pakartotiniam naudojimui atiduodami ir įvairūs namų apyvokos, interjero reikmenys, laisvalaikio ir vaikų prekės, knygos ir pan., kurie priimami kaip atliekos ir pagal dominuojančią medžiagą apskaitomi kaip antrinės žaliavos: popierius, plastikas, metalas, tekstilė, popierius, mediena ir pan.

Pakartotinai panaudotos atliekos	Baldai ir kitos didžiosios atliekos	Tekstilė	Elektros įranga	Iš viso
Kiekis tonomis	125,7	56,7	30,5	278,2

Bendrovė yra išsikėlusį tikslą iki 2022 m. pakartotiniam naudojimui parengti 500 t atliekų, taip sumažinant atliekų, ypač baldų ir tekstilės, šalinimą sąvartyne.

Tolesniam naudojimui tinkamus tekstilės gaminius, įvairius buitines ir vaikų reikmenis nemokamai galėjo pasiimti gyventojai, bet jais per organizacijas ir įstaigas buvo remiami socialiai jautrių grupių asmenys, beglobiai gyvūnai.

Alytaus regiono pasienio savivaldybėms susidūrus su nelegalių migrantų krize, „TikoTiks“ centre iš tekstilės konteinerių buvo atrinkta, išskalbta ir išdžiovinta apie 1,5 t rūbų, avalynės ir patalynės, kuri buvo atiduota savivaldybėse apgyvendintiems nelegaliems migrantams.

Bendradarbiaujant su Alytaus miesto neįgaliųjų dienos centru ir rankdarbių meistrėmis, iš išmestų užuolaidų ir kitų audinių atraižų buvo siuvami daugkartinio naudojimo maišeliai sveriamiems produktams (1000 vnt.) ir apsipirkimo krepšiai (200 vnt.), kurie buvo išdalinti „TikoTiks“ centro lankytojams.

Alytaus profesinio mokymo centro mokiniai tikrino ir taisė gyventojų į „TikoTiks“ centrą atneštus elektros prietaisus ir iš tekstilės atliekų siuvo gultukus beglobiams gyvūnams.

Alytaus regione, daugiausiai daugiabučių rūšiavimo aikštelėse, pastatyta 70 vnt. tekstilės atliekų konteinerių.

2021 m. tekstilės kontaineriais surinkta 457,72 t, iš kurių 172,01 t išrūšiuotos „TikoTiks“ centre, likusios perduotos deginimui arba pašalintos sąvartyne.

8 lentelė. Pakartotinai panaudota tekstilės konteneriais surinktos atliekos, t

Savivaldybė	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Alytaus regionas
Pakartotinai panaudota, t	13,03	0,77	0,92	6,07	1,22	2,17	1,70	25,88

Visoje ES nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas privalomas atskiras tekstilės atliekų surinkimas, tačiau nei ES, nei nacionalinio lygio sprendimų, kaip tvarkyti surinktą atliekų kiekį, dar nėra priimta.

Apie 5 proc. 2021 m. TikoTiks centre išrūšiuotų tekstilės atliekų, tinkamų pakartotiniam naudojimui, daugiausia vasariniai drabužiai, avalynė ir pramoninėms šluostės tinkami tekstilės gaminiai, buvo perduoti dėvėtų drabužių eksportavimu į trečiąsias šalis užsiimančiai įmonei UAB „Sentauros“.

Kilus nelegalių migrantų krizei, „TikoTiks“ centre iš tekstilės kontenerių buvo atrinkta, išskalbta ir išdžiovinta apie 1,5 t rūbų, avalynės ir patalynės, kuri buvo atiduota savivaldybės apgyvendintiems nelegaliems migrantams.

„TikoTiks“ maišeliai – iš užuolaidų likučių buvo pasiūti maišeliai buriams produktams.

Gyventojai TikoTiks centre gali pasiimti dar gerų daiktų ir palikti tai, kas jiems jau nereikalinga, o kitiems gali būti naudinga.

Žaliųjų atliekų ir kompostavimo aikštelės

2021 m. Alytaus regiono Rūšiavimo centruose buvo eksploatuojama 7 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, į kurias gyventojai ir įmonės vežė žaliąsias atliekas: žolę, lapus, medžių šakas, obuolių išspaudas ir kitas biologiškai skaidžias atliekas.

Laimėjus Alytaus miesto savivaldybės administracijos skelbtą viešąjį konkursą teikta žaliųjų atliekų surinkimo miesto teritorijoje paslauga. Sėkmingai vykdant sutartinius įsipareigojimus iš Alytaus miesto teritorijoje pastatytų 100 stovų buvo surinkta ir parvežta apie 370 t žaliųjų atliekų.

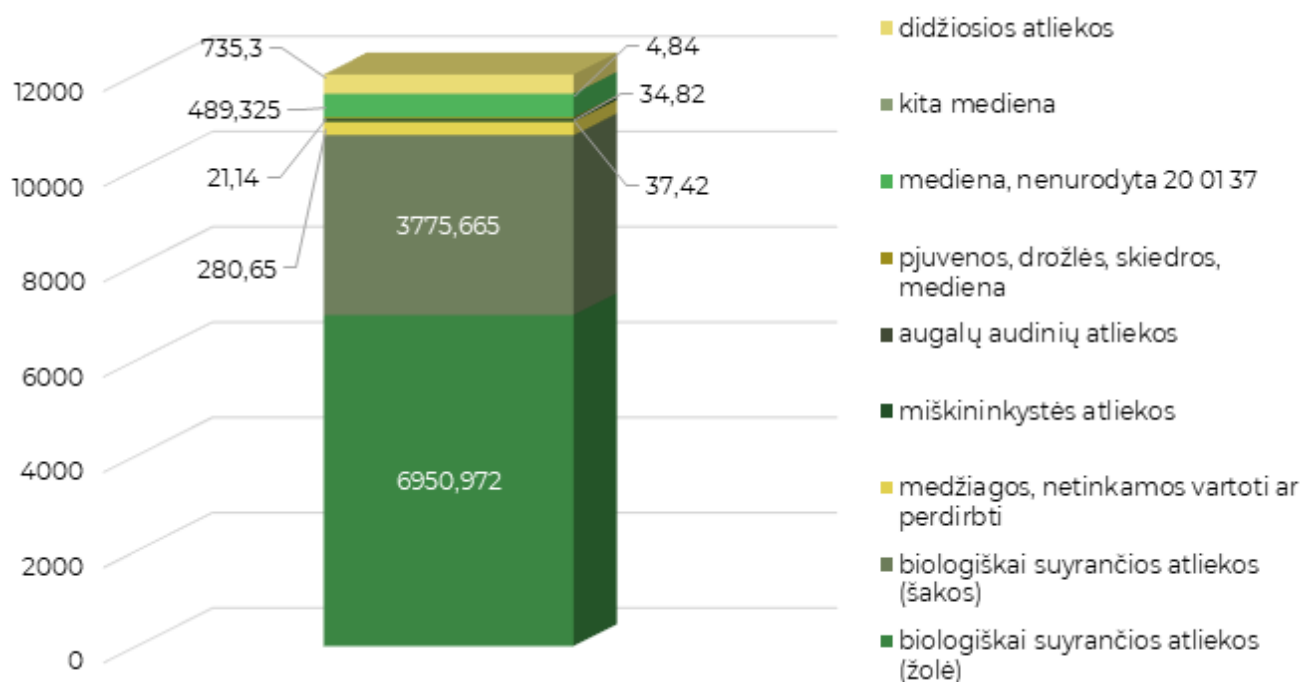
9 lentelė. 2021 m. Kompostavimo aikštelėse priimtų atliekų kiekiai

Atliekos kodas	Pavadinimas	Kompostavimo aikštelės							
		Jiezno	Prienų	Druskininkų	Varėnos	Birštono	Lazdijų	Takniškių	Iš viso regione
20 02 01	Biologiškai suyrančios atliekos (žolė)	121,3	736,03	1 278,48	323,3	451,5	1 078	2922	6 950,972
20 02 01	Biologiškai suyrančios atliekos (šakos)	95,25	633,25	1 573,28	93	283,3		1 097,6	3 775,665
02 07 04	Medžiagos, netinkamos vartoti ar perdirbti				273,4			7,3	280,65
02 01 07	Miškininkystės atliekos							37,42	37,42
02 01 03	Augalų audinių atliekos							21,14	21,14
03 01 05	Pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena							34,82	34,82
20 01 38	Mediena, nenurodyta 20 01 37							489,33	489,325
19 12 07 03	Kita mediena							4,84	4,84
20 03 07	Didžiosios atliekos							735,3	735,3
Iš viso:		216,55	1 369,3	2 851,76	729,7	734,8	1 078	5 349,7	12 330,132

Regiono eksploatuojamos 7 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės.

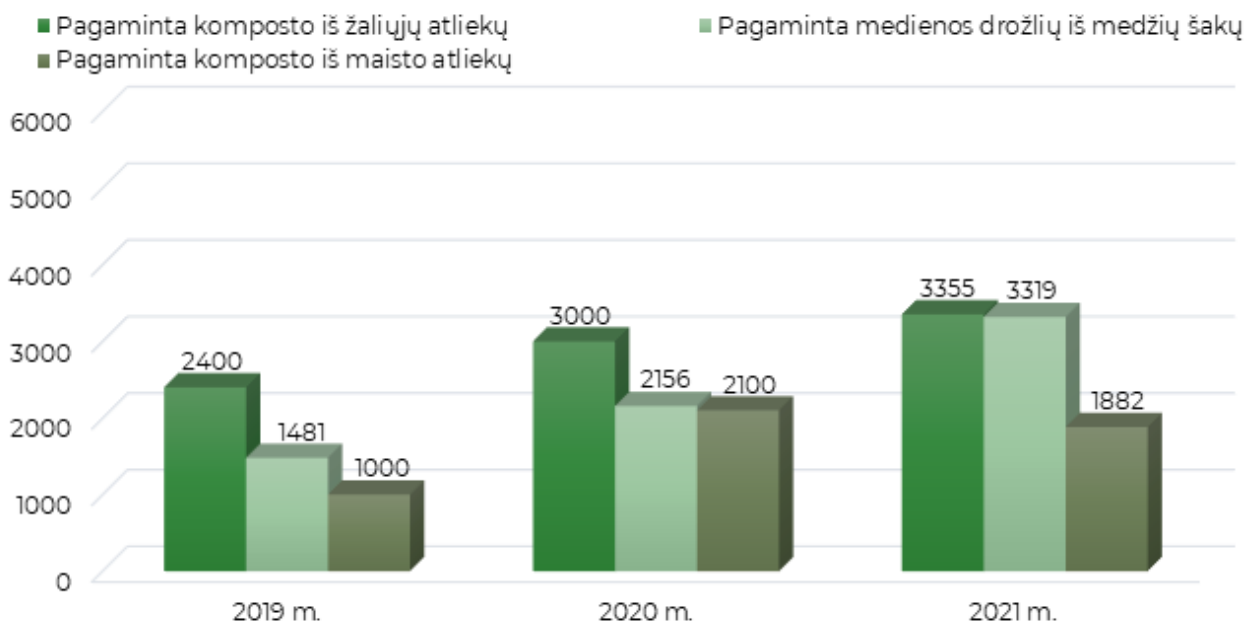
10 pav. 2021 m. priimtų atliekų kiekio proporcijos

2021 m. kompostavimo aikštelėse surinktos medžių šakos buvo susmulkintos, pagaminant 3 319 tonų medienos drožlių, kurios buvo perduotos Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo padaliniui, kaip struktūrinė medžiaga, naudojama energijai gauti.

Iš surinktų biologiškai skaidžių atliekų – lapų, žolės – buvo pagaminta 3 355 tonos kompostinės žemės. Daugiabučių namų bendrijoms buvo skiriama po 3 tonas komposto kartą per metus nemokamai, regiono savivaldybių aplinkos tvarkymui – iki 25 tonų kartą per metus nemokamai.

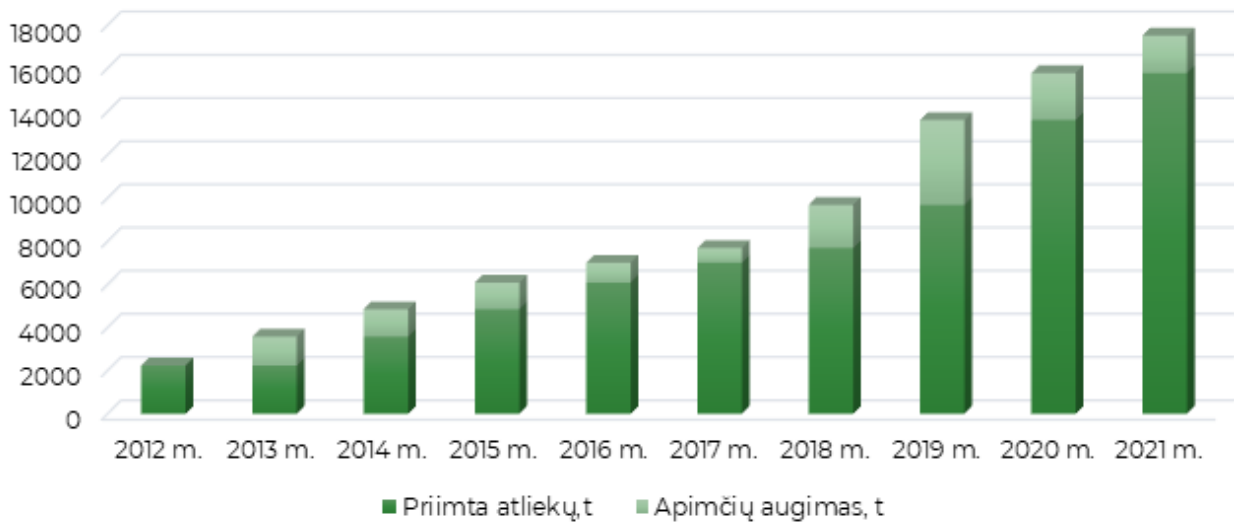
11 pav. Iš biologiškai skaidžių atliekų pagamintos produkcijos kiekis, t

Rūšiavimo centrų veikla

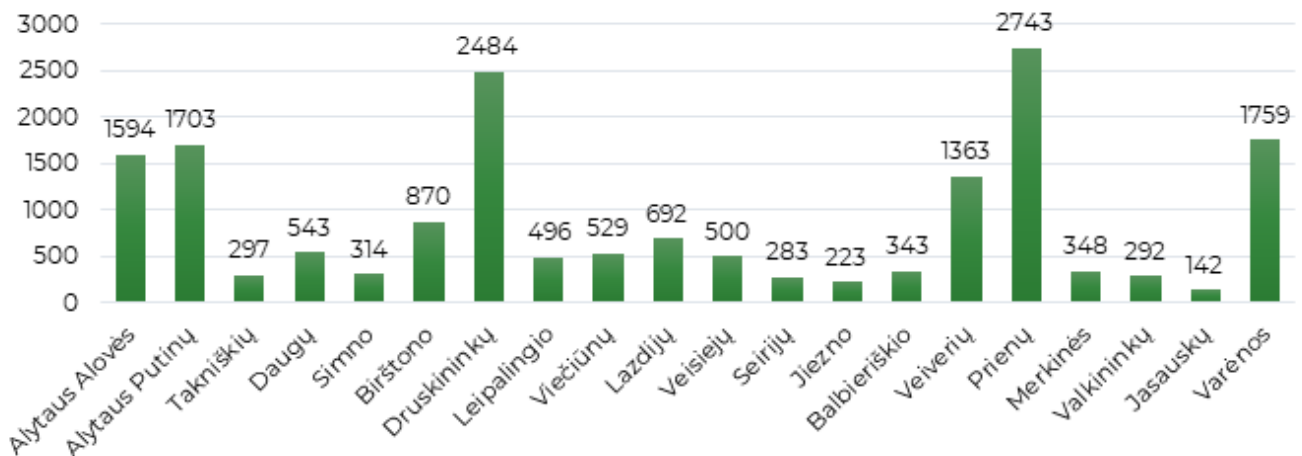
2021 metais 7-ių Alytaus regiono savivaldybių teritorijose buvo eksploatuojama 20 Rūšiavimo centrų.

12 pav. Rūšiavimo centruose priimtų atliekų ir apimčių dinamika

Rūšiavimo centruose atliekos iš regiono gyventojų priimanamos nemokamai, juridiniams asmenims už atliekų pridavimą reikia mokėti pagal patvirtintus įkainius.

13 pav. 2021 m. rūšiavimo centruose surinktų atliekų kiekiai, t/m

Kiekvienais metais į Rūšiavimo centrus priimama vis daugiau atliekų. 2021 metais priimta 11 % daugiau atliekų, nei 2020 metais.

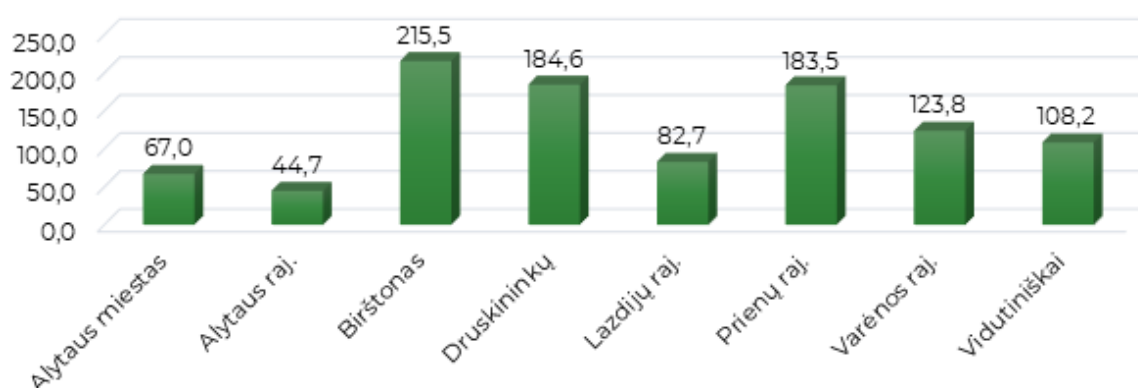
Viečiūnų rūšiavimo centras – jau dvidešimtas regione.

14 pav. 2021 m. Rūšiavimo centruose surinktų atliekų kiekiai pagal savivaldybes, t

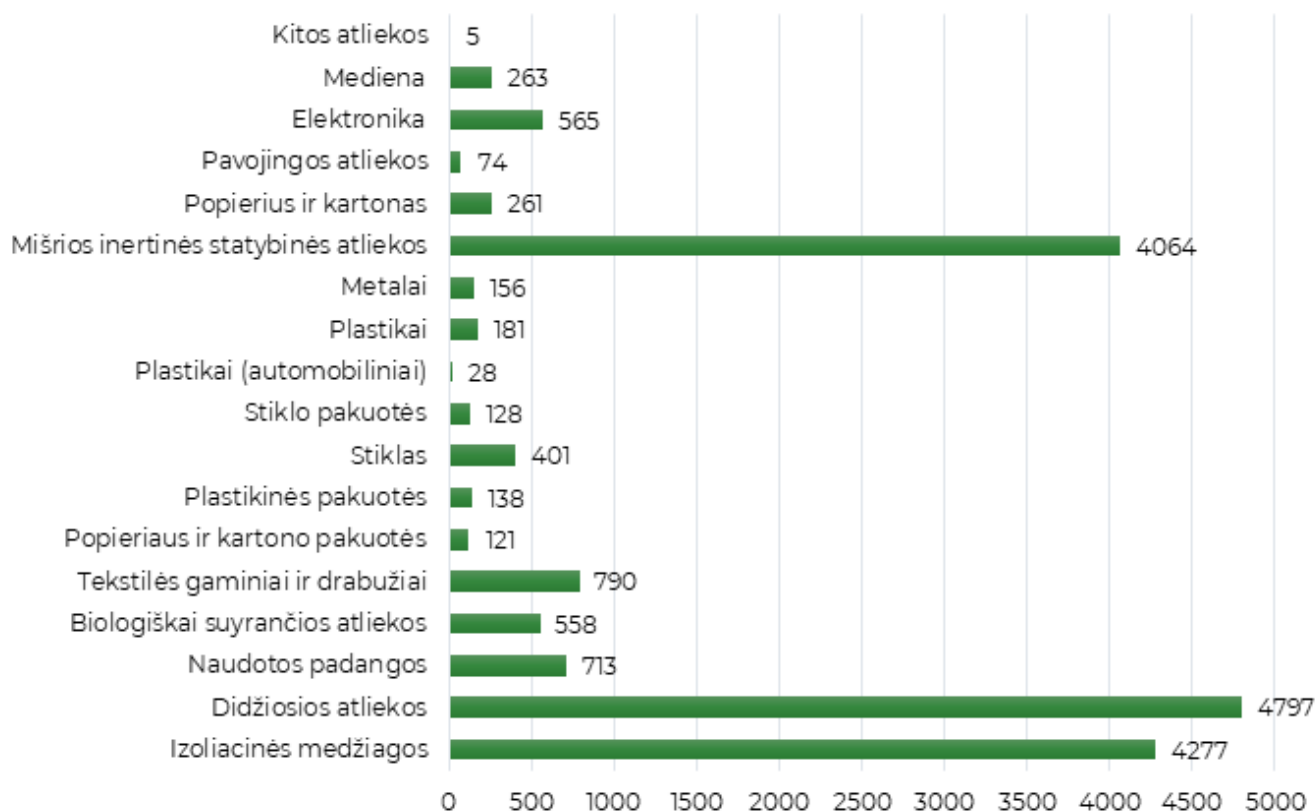

2021 metais didžiausią dalį surenkamų atliekų sudarė didžiosios atliekos (4 797 tonos, arba 27,38 %), izoliacinės medžiagos (4 277 tonos, arba 24,41 %), inertinės statybinės atliekos (4 064 tonos, arba 23,20 %).

15 pav. Didelių gabaritų atliekų surinkimas savivaldybėse

16 pav. 2021 m. priimtų atliekų kiekiai pagal rūšis, t

Per 2021 metus iš 4 797 tonų priimtų ir išardytų Didžiųjų atliekų (baldų) atskirta 2 333 tonos medienos (19120703), kuri buvo susmulkinta ir parduota. Kitos medienos (20 01 38) priimta ir susmulkinta 752 tonos. Pagamintos drožlės buvo perduotos perdirbimui, iš likusių 2 463 tonų didžiųjų atliekų 960 tonų buvo panaudota energijos gamybai ir tik 1 504 tonos pašalinta.

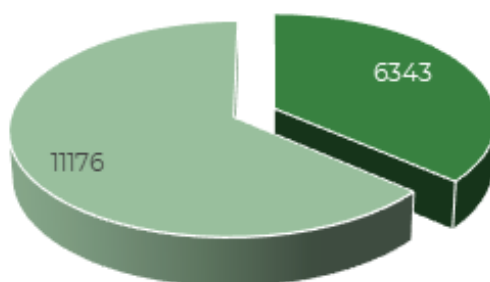
Į Takniškių kompostavimo aikštelę tiesiogiai buvo priimta dar 735,3 tonos didžiųjų atliekų, kurios po smulkinimo bus panaudotos 2022 metais.

2021 m. į Rūšiavimo centrą buvo priimta 4 064 tonos (arba 23,2 % nuo bendro atliekų kiekio) Inertinių statybinių atliekų. Šios atliekos nepateko į sąvartyną, jas susmulkinus bus pagaminta skalda.

Per 2021 m. iš viso buvo perdirbta 11 176 tonos priimtų atliekų (arba 63,8% nuo bendro priimtų atliekų kiekio), 2020 m. buvo perdirbta 8 886 tonos (arba 56,3% nuo bendro priimtų atliekų kiekio), 2019 m. buvo perdirbta 7 424 tonos (55 % nuo bendro priimtų atliekų kiekio), 2018 m. 4 741 tona (49 % nuo bendro atliekų kiekio), 2017 m. - 2 863 tonos (37 % nuo bendro atliekų kiekio).

17 pav. Rūšiavimo centruose surinktų atliekų tolimesnis tvarkymas

■ pašalinta ■ perdirbta ar kitaip panaudota

Pagal sutartis Rūšiavimo centruose surinktas atliekas tvarkė šios įmonės: popieriaus, kartono bei stiklo pakuočių atliekas UAB „Ecoservice projektai“, stiklo atliekas – UAB „Stikloporas“, pavojingas atliekas - UAB „Žalvaris“, buitinę techniką ir elektroniką – elektronikos platintojų asociacija EEPA (tvarkytojas UAB „EMP Recycling“), metalą UAB „Pranmetal“.

Pagal aikštelėms išduotus taršos leidimus visos nepavojingos atliekos, priimanos į aikštelę, turi būti renkamos tik kontaineriuose. Aikštelėse surinktos netinkamos perdirbimui atliekos transportuojamos į Alytaus regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną, o iš didelių gabaritų atliekų atskirta mediena pervežama į Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę smulkinti.

Siekiant kokybiškai vykdyti įsipareigojimus bei nepertraukiamai priimti atliekas iš gyventojų į rūšiavimo centrą, bendrovė pati pradėjo vykdyti šių atliekų vežimą į atliekų tvarkymo įrenginius.

Rūšiavimo centrų aptarnavimui ir kitų paslaugų teikimui, 2021 m. pabaigoje buvo papildomai įsigytas GAK tipo kontainerius transportuojantis automobilis su manipulatoriumi. Dėl transporto priemonės funkcionalumo buvo aptarnaujami ne tik RC, bet ir nelegalūs sąvartynai, gaisravietės, teikiamos kitos paslaugos.

Viso GAK ir ASK tipo kontaineriais iš aptarnaujamo regiono į atliekų sutvarkymo vietą 2021 m. pristatyta 13 061,57 t arba 78 051 kub. m. atliekų. Šio kiekio atliekų transportavimo paslauga Bendrovei būtų kainavusi apie 305 tūkst. Eur. 2020 m. pačios Bendrovės buvo pervežta apie 12 103,91 t arba 71 535 kub.m atliekų. Taigi, 2021 m. Bendrovės pačios pervežtų atliekų kiekiai išaugo beveik 10 %.

Mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai

Mechaninio rūšiavimo įrenginiai

2021 m. mechaninio rūšiavimo įrenginiuose buvo sutvarkyta 31 154,52 tonos mišrių komunalinių atliekų. Atliekų kiekis, patenkantis į rūšiavimo įrenginius, kasmet nuosekliai mažėja. Tam įtakos turi ir demografiniai pokyčiai regione, ir gerėjantis rūšiavimas namų ūkiuose.

9 lentelė. 2020-2021 m. iš savivaldybių gautų atliekų kiekiai

Savivaldybė	Gautas MKA kiekis 2021, t	Gautas MKA kiekis 2020, t	Pokytis lyginant su 2020 m.
Alytaus m.	9 764,61	10 583,54	-7,74%
Alytaus r.	5 163,96	5 095,66	1,33%
Druskininkų	4 528,9	5 000,9	-9,44%
Lazdijų r.	2 744,63	3 040,9	-9,75%
Varėnos r.	3 488,42	3 988,28	-12,54%
Prienų r.	4 386,96	4 433,94	-1,06%
Birštono	1 077,04	1 135,8	-5,18%
VISO REGIONO	31 154,52	33 279,02	-6,39%

2021 m. beveik pusė sutvarkytų atliekų buvo biologiškai skaidžios atliekos, kurios buvo apdorotos biologinio apdorojimo įrenginiuose ir panaudotos komposto ir energijos gamybai.

Kadangi ARATC mechaninio rūšiavimo įrenginiuose negali priimti atliekų iš pakuočių atliekų rūšiavimo kontenerių, iš bendro mišrių komunalinių atliekų srauto yra atskiriama apie 1 % antrinių žaliavų. Daugiausia tai – juodieji bei spalvotieji metalai, baterijos, filtrai ir naudotos padangos. ARATC yra sudariusi sutartis su antrinių žaliavų supirkėjais, kur antrinės žaliavos yra parduodamos arba sutvarkomos už rinkos kainą.

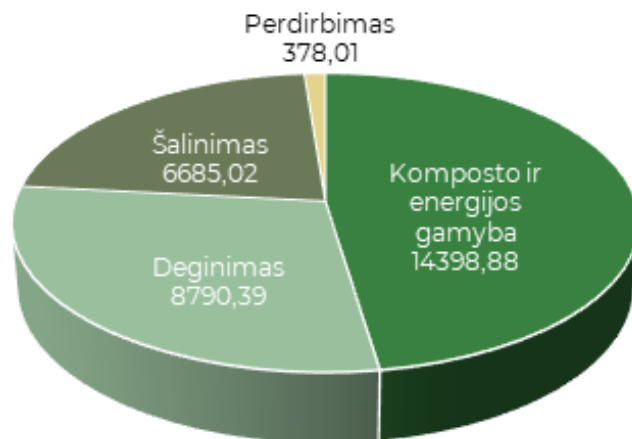
Be papildomų investicijų esami mechaninio rūšiavimo įrenginiai nėra pajėgūs iš mišraus atliekų srauto atskirti didesnę pakuočių. O darbui su atskiru pakuočių srautu taip pat nėra pritaikyti.

2021 m. kartu su kitais regioniniais atliekų tvarkymo centrais, pasitelkus konsultantus UAB „Othala“ buvo atlikta antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų paruošimo perdirbti galimybių analizė.

10 lentelė. Mechaninio rūšiavimo įrenginiuose suformuojami srautai ir tolimesni apdorojimo būdai

Išrūšiuotų atliekų sudėtis, pagal atskiras atliekų rūšis 2021 m.		Tonos	%	Iš viso, t
Deginimas	Lengva degi frakcija ≥ 80 mm	8 790,39	29,06	8 790,39
Šalinimas	Sunki likutinė frakcija ≥ 80 mm.	6 685,02	22,1	6 685,02
Perdirbimas	FE 0-80 mm., FE ≥ 80 mm	318,01	1,05	378,01
	ALU ≥ 80 mm	4,7	0,02	
	Baterijos ir akumuliatoriai	3,06	0,01	
	Kiti plastikai ir guma	52,24	0,17	
Perdirbimas sukompostuojant	Popierius ir kartonas	348,34	1,15	15 907,4
Komposto ir energijos gamyba	Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	8 753,32	28,93	
	Stambi biologinė frakcija 20-80 mm	5 297,22	17,51	
Iš viso apdorota		30 252,3	100	30 252,3

18 pav. Mišrių komunalinių atliekų tvarkymo būdai po mechaninio apdorojimo, proc.

Galimybių studijoje pateikti duomenys parodė, kad optimaliausia yra reorganizuoti esamus mechaninio rūšiavimo įrenginius, kuriuose būtų išplėstas ir optimizuotas pakuočių atliekų išskyrimas iš mišrių atliekų ir/ar tik pakuočių atliekų srauto, bei pastatyti 2 naujus pakuočių atliekų perdirbimo įrenginius. Dalis investicijų, pritarus aplinkos ministerijai ir Vyriausybei, turėtų būti skirta modernizuoti esamus Alytaus mechaninio rūšiavimo įrenginius, pritaikant juos pakuočių atliekų atskyrimui.

Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba

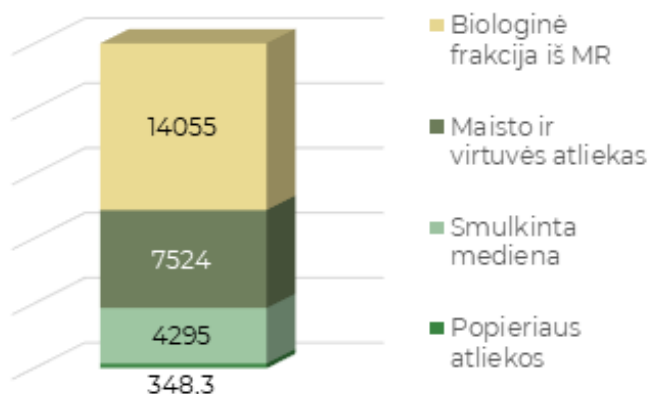
Biologinio apdorojimo įrenginių projektinis pajėgumas yra 21 000 t/m., tačiau 2021 m. šis pajėgumas buvo viršytas ir juose buvo apdorota 23 844 t biologiškai skaidžių atliekų.

Įrenginiuose biologiškai skaidžios atliekos yra apdorojamos sausuoju anaerobiniu būdu, o galutinis sutvarkymo produktas yra kompostas ir išgauta elektros energija, kuri yra panaudojama visame atliekų tvarkymo technologijų miestelyje, o perteklius yra parduodamas į elektros tinklus.

Norint teikti platesnį atliekų tvarkymo paslaugų spektrą ne tik gyventojams, bei gerinti gaminamo komposto kokybę, bendrovė modernizuoja BA įrenginius, įsigijo maisto atliekų smulkinimo, kompostavimo įrenginius, kurių dėka užtikrinsime aukštesnę pardavimo kainą, mažesnę šalinamų atliekų kiekį ir geresnius perdirbimo rodiklius.

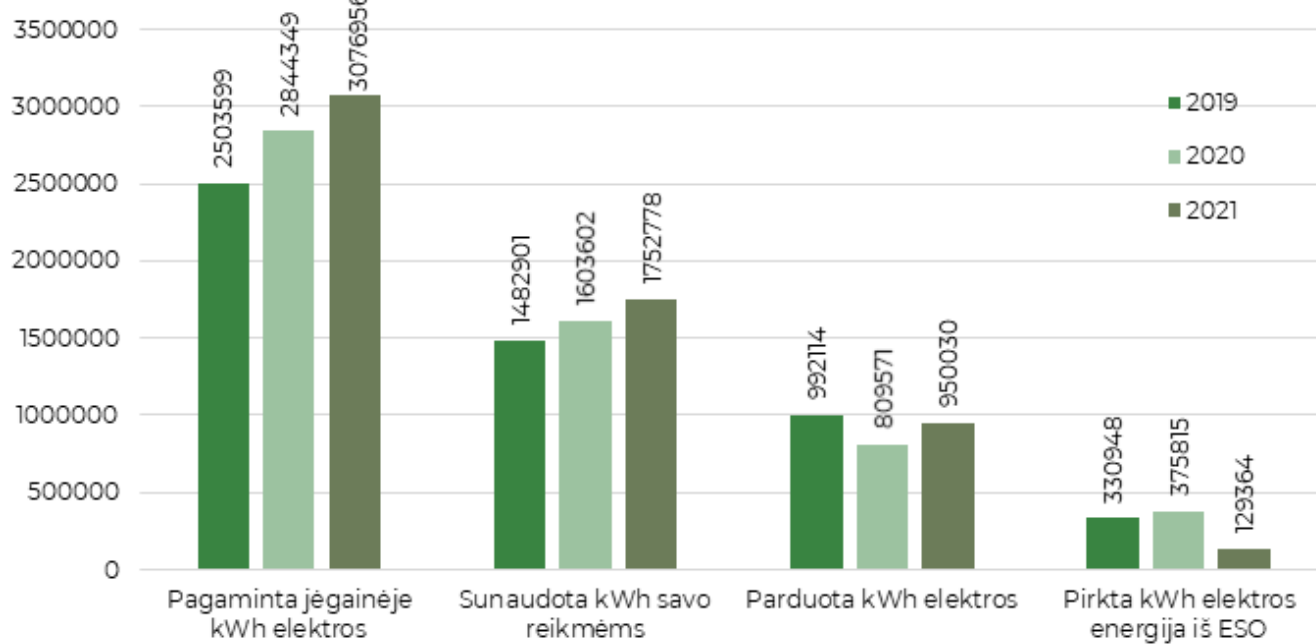
Maisto atliekų apdorojimui ir komposto iš jų gamybai taip pat būtina naudoti smulkintas medžių šakas ir kitą struktūrinę medžiagą. Iš Alytaus regione veikiančių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių pasipildome smulkintų šakų. Per 2021 m. ARATC priėmė ir sutvarkė 8 876 t žaliųjų atliekų, iš kurių buvo pagamintas kompostas.

19 pav. Biologinio apdorojimo įrenginiuose sutvarkytos biologinės atliekos

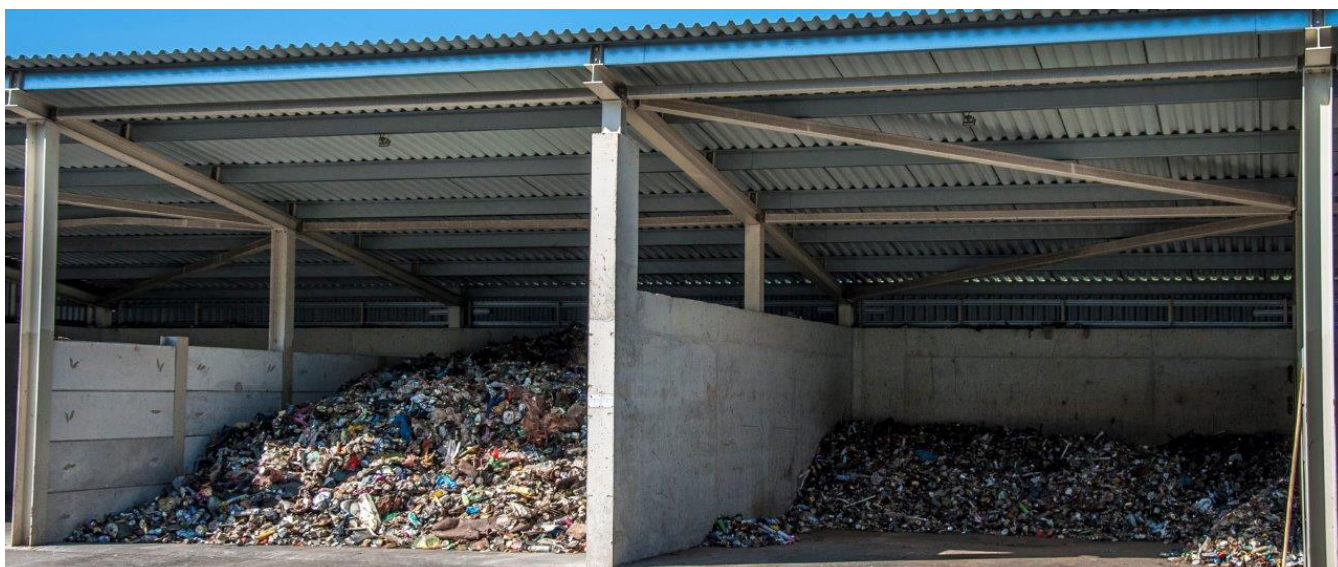

Didėjant maisto atliekų surinkimui, išaugo ir pagamintos bei parduotos elektros skaičiai. 2021 m. ARATC buvo tikrai neblogi – gamybos apimtys augo, elektros supirkimo bazinė kaina taip pat išaugo, įrenginiai buvo prižiūrimi ir dirbo iš esmės be didesnių sustojimų.

20 pav. Biologinio apdorojimo įrenginiuose pagamintos energijos naudojimas

Papildomai iš sąvartyno yra surenkamos dujos ir, panaudojant prie biologinio apdorojimo įrenginių esantį generatorių, yra gaminama elektra arba esant prastesnės koncentracijos mišiniui sudeginama tam skirtame fakele. Taip yra didinamas energijos efektyvumas, naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai bei mažinama šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisija, t. y. sumažinamas CO₂ išmetimas į aplinką.

Apdorojant biologiškai skaidžias atliekas išgauta energija panaudojama įmonės technologijų parke, o perteklius parduodamas rinkai.

Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos tik apdorotos Alytaus regione susidarę nepavojingos komunalinės atliekos ir nepavojingos gamybinės atliekos iš įmonių, kurių perdirbti ar panaudoti energijos gamybai nėra techninių galimybių bei pajėgumų. Sąvartyne priimami atliekų kiekiai kasmet vis mažėja. Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne per 2021 metus buvo priimta 13 927 t atliekų, panašiai kaip ir 2020 m. Taip pat dėl tinkamo mechaninio rūšiavimo įrenginių darbo nepašalinta nė viena tona mišrių komunalinių atliekų. 2021 m. buvo pabaigti sąvartyno III sekcijos statybos darbai. Naujai įrengtas sąvartyno kaupas bus naudojamas ne vieną dešimtmetį.

Ne mažesnis iššūkis yra ir nuotekų tvarkymas. ARATC filtrato ir kvapų į aplinką mažinimui jau yra atlikusi šiuos darbus: lietaus nuotekų atskiras surinkimas, stoginės virš kompostavimo aikštelės pastatymas, probiotikų nuolatinis pylimas į filtratą, filtrų įrengimas nuotekų tinkle bei atskiras perkoliato nuotekų išvežimas į UAB Dzūkijos vandenys.

2021 m. buvo įsigyta ir sumontuota filtrato aeravimo sistema ir orapūtės, kurių pagalba tikimasi, kad sumažės pašalinių kvapų išsiskiriančių aplinkoje.

Inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija

Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje įrengtoje inertinių atliekų apdorojimo aikštelėje su asbesto šalinimo sekcija priimamos nepavojingos statybinės inertinės atliekos (betonas, plytos, čerpės, keramikos ir kt.) ir pavojingos statybinės atliekos (izoliacinės medžiagos ir statybinės medžiagos, kuriose yra asbesto). 2021 m. į inertinių atliekų aikštelę priimta 1 754,36 t atliekų, tarp jų statybinių medžiagų, turinčių asbesto 1551,02 t ir izoliacinių medžiagų turinčių asbesto – 203,34 t.

2021 m. Bendrovė gavo visus leidimus ir įrengė naują objektą – statybinių atliekų rūšiavimo aikštelę. Aikštelėje bus priimamos ir tvarkomos didelių gabaritų atliekos, naudotos padangos, mišrios statybinės ir griovimo atliekos, izoliacinės atliekos.

Planuojama per metus apdoroti iki 9 000 t nepavojingųjų atliekų. Po izoliacinių medžiagų bei mišrių statybinių ir griovimo atliekų išrūšiavimo pagal medžiagų tipus bei išardžius didelių gabaritų atliekas, aikštelėje bus toliau tvarkomos išrūšiuotos/atskirtos atliekos.

Siekiant užtikrinti tinkamą statybinių atliekų tvarkymą, kuris sukelia nemažai dulkių, ypač sausuoju metų periodu, papildomai įsigytas mobilus dulkių ir kvapų slopinimo įrenginys. Įrenginio pagalba vanduo bus purškiamas į dulkių susidarymo vietą, kad jos nepasklistų toliau po teritoriją.

Įrenginys skirtas dulkių bei kvapų, susidarantių tvarkant komunalines, gamybines, maisto, žaliąsias, stambiagabares, statybines bei kitas atliekas neutralizavimui.

Atlikus viešųjų pirkimų procedūras buvo nupirkti betoniniai „Lego“ blokai, kurių pagalba bet kurioje teritorijos vietoje galima suformuoti barjerines sieneses. Tai labai aktualu tvarkant ir sandėliuojant kompostą, statybines, degias, baldų smulkinimo ir kitas atliekas, kurios tvarkomos bendrovės teritorijoje.

ARATC jau antri metai tvarko putų polistirolo atliekas, jas presuodama. Per praėjusius metus taip buvo sutvarkyta 41,6 tonų putų polistirolo atliekų, kurių didžioji dalis buvo pristatyta gyventojų į didelių gabaritų surinkimo aikšteles. Lyginant su 2020 m., ARATC sutvarkė dvigubai daugiau tokių atliekų.

Per 2021 m. ARATC žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje buvo sutvarkyta ir parduota tolesniam perdirbimui 2 567 tonos smulkintos medienos.

Nuo 2021 m. išaugus medienos poreikiams rinkoje, šios smulkintos žaliavos kaina taip pat padidėjo, todėl ARATC, lyginant su 2020 m., jau nebeprimoka už šių atliekų išvežimą, o dar ir gauna papildomas pajamas.

2021 m. įdiegta automatinė svėrimo sistema, susieta su apskaitos programa, pagerinanti atliekas atvežančius klientus registruojančių įmonės operatorių darbą, ir įrengti svėrimo šviesoforai, palengvinantys transporto eismą. Per metus ARATC operatoriai aptarnavo 28 276 vnt. transporto priemonių - daugiau nei 77 vnt. per parą.

Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo

Igyvendinant Bendrovės strateginį veiklos 2020-2022 metų planą ir vadovaujantis „Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių“ reikalavimais 2021 metais buvo vykdomas Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno aplinkos monitoringas ir uždarytuose sąvartynuose bei šiukšlynuose pagal kiekvienam sąvartynui ar šiukšlynui parengtas ir su atsakingomis institucijomis suderintas aplinkos monitoringo programos. 2021 metais atlikti uždarytų sąvartynų tyrimai rodo, kad jų būklė išliko panaši kaip ir praėjusiais metais. Uždarytų 12 senų sąvartynų, 4 šiukšlynų bei uždaryto senojo atliekų kaupo priežiūros (šienavimo) darbai atliekami du kartus per sezoną.

Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno aplinkos monitoringo programa 2021 m. buvo patikslinta. Į ją įtraukta papildomi požeminio vandens grėžiniai, kurie apima ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius su energijos gamyba. Taip pat papildyta dirvožemio monitoringo vykdymu, kuris turės būti vykdomas 1 kartą per 10 metų.

Pagal 2021 m. tyrimų rezultatus grunto kokybė buvo gera, jokių taršos požymių nerasta.

Monitoringas ir vykdyti tyrimai

2021 metais buvo vykdomas ir komunalinių atliekų biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba, aplinkos monitoringas.

Tiriami veiklos metu išmetami teršalai į aplinkos orą iš penkių stacionarių taršos šaltinių. Leistina tarša pagal taršos šaltinius viršyta elektros generatoriaus azoto oksidais.

2021 metais buvo vykdomas ir Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės aplinkos monitoringas pagal su atsakingomis institucijomis suderintą programą.

Šioje aikštelėje yra stebima anglies monoksido ir amoniako išmetami kiekiai. Anglies monoksido leidžiama išmesti 11,2 t, o amoniako 13,2 t. 2021 metais tarša buvo apie 3 kartus mažesnė nei leidžiama išmesti.

Vadovaujantis Aplinkos ministro įsakymu patvirtintu „Dėl mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo, komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio vertinimo tvarkos aprašu“, 2021 metais 4 kartus per metus buvo vykdomi mišrių komunalinių atliekų, priimamų į mechaninio rūšiavimo įrenginius sudėties tyrimai.

Nors patvirtinta tvarka skirta šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui vertinti ir užduočių įgyvendinimui nustatyti, tačiau regione veikiant mechaninio rūšiavimo įrenginiams, kuriuose atskiriamos biologiškai skaidžios atliekos, kurios apdorojamos biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba, ši Tvarka daugiau naudinga vertinant regione susidarančių mišrių komunalinių atliekų morfologinę sudėtį. Ypatingai tai svarbu vertinant antrinių žaliavų ir pakuočių kiekius likusius mišrių komunalinių atliekų sraute.

Nors regione antrinių žaliavų, iš jų pakuočių, kasmet išrūšiuojama vis daugiau, tačiau mišrioje komunalinėse atliekose, kaip rodo atliekų sudėties tyrimai, jų vis dar lieka.

Mišrioje komunalinėse atliekose vis dar lieka apie 23-24 proc. antrinių žaliavų, tarp jų ir pakuočių, t. y. daugiau kaip 7,4 tūkst. tonų.

Konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių plėtra ir konteinerinės sistemos priežiūra

Gerinant atliekų surinkimo prieinamumą ir kokybę, Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje įrenginėjamos požeminės ir pusiau požeminės atliekų surinkimo aikštelės. 2021 metais regione buvo baigtos įrengti ir pridutos eksploatacijai 50 antžeminių, pusiau požeminių ar požeminių konteinerinių aikštelių.

2021 metais vyko konteinerinių aikštelių įrengimo II etapo Alytaus regione darbai. Buvo rekonstruota 16 esamų konteinerinių aikštelių – jose įrengti papildomi konteineriai. 2022 m. Alytaus regione bus įrengta dar 70 konteinerinių aikštelių.

2021 m. Bendrovė prižiūrėjo 415 konteinerinių aikštelių, vykdė jų remonto bei higieninės ir estetinės būklės gerinimo darbus.

11 lentelė. Konteinerinių aikštelių kiekis savivaldybėse

Savivaldybė	Aikštelių kiekis, vnt. 2021 m.	Planuojamas bendras skaičius 2022 m., vnt.
Alytaus m.	152	164
Alytaus r.	50	52
Lazdijų r.	29	39
Prienų r.	40	54
Birštono	23	30
Varėnos r.	43	56
Druskininkų	78	90
Iš viso:	415	485

2021 m. buvo vykdoma tinkama ir savalaikė konteinerių ir konteinerinių aikštelių priežiūra – tai yra: konteinerių gedimų šalinimas, sugedusių mišrių atliekų būgnų keitimas, konteinerių apdailų ir susidėvėjusių atliekų maišų keitimas, užstrigusių konteinerių būgnų tvarkymas, atstatinėjami sulaužyti, ar kitaip suniokoti informaciniai stendai, vien per 2021 m. antrą pusmetį registruota 162 gedimai.

2021 m. buvo 18 draudiminių įvykių. Nustatant žalas bendrauta su policija, draudimo bendrovėmis. Nuolat atliekami maisto konteinerių dezinfekavimo darbai.

Vykdyta konteinerinių aikštelių konteinerių išorės ir vidaus plovimas (išsiurbiant susidariusius skysčius), konteinerių vaškavimas po nuplovimo, trinkelio dangos plovimas, žolės aikštelės ribose naikinimas bei vizualios konteinerių apžiūros atlikimas.

Gerinant aplinkos kokybę bei estetinį vaizdą, aikštelių priežiūrai buvo naudojamas mobilus aukšto slėgio plovimo įrenginys, nereikalaujantis elektros pajungimo, taip pat turintis vandens pašildymą ir purvino vandens susiurbimo funkciją.

Kadangi eksploatuojamų aikštelių skaičius nuolat auga, 2021 metais įsigyta dar vienas plovimo ir susikaupusių skysčių išsiurbimo įrenginys. 2022 metams yra parengtas eksploatuojamų konteinerinių aikštelių priežiūros darbų planas, kuriuo vadovaujantis bus vykdoma visų regione eksploatuojamų konteinerinių aikštelių priežiūra. 2021 m. konteinerių remontui, sandėliavimui, pakartotiniam konteinerių naudojimo paruošimui skirtas ir naudojamas sandėlis.

Įsteigus naujus konteinerių techninės priežiūros specialistų etatus, užtikrintas savalaikis konteinerių ir konteinerinių aikštelių remontas ir priežiūra, o įsigijus konteinerių plovimo įrangą – konteinerių vidaus plovimas ir dezinfekcija. Konteinerių remontui, sandėliavimui, pakartotiniam konteinerių naudojimo paruošimui skirtas ir naudojamas sandėlis.

MKA konteineriai pastatyti visiems mokėtojams, pateikusiems prašymus. Per 2021 m. iš konteinerių rezervo pastatyta 2429 vnt. (120 litrų – 1340 vnt., 240 litrų – 1001 vnt., 1100 litrų – 88 vnt.). MKA konteinerių rezervas nuolat papildomas, kadangi konteineriai keičiami dėl jų nusidėvėjimo ar sulaužymo – 512 vnt., sudeginimo – 18 vnt., vagystės – 20 vnt., buvo keitimas į mažesnę talpą – 98 vnt., į didesnę talpą – 56 vnt., pastatyta 144 vnt. slaugymo sauskelnių konteinerių. Siekiant paslaugą teikti tik tinkamai

naudoti MKA, per 2021 metus įsigyta 240 litrų talpos 1788 vnt., 1100 litrų talpos 180 vnt. konteinerių.

MA konteineriai pastatyti visiems norintiems individualių namų gyventojams. Alytaus regiono gyventojams išdalinta 8244 vnt. Per 2021 m. išdalinta 187 vnt. MA konteineriai: Alytaus m. sav. - 104 vnt., Birštono sav. - 8 vnt., Druskininkų sav. - 32 vnt., Lazdijų r. sav. - 3 vnt., Prienų r. sav. - 30 vnt., Varėnos r. sav. - 10.

Rūšiavimo priemonių poreikis per 2021 m. buvo 1077 vnt. pakuočių ir 1003 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteinerių. Pastatyti individualūs 757 vnt. pakuočių atliekų bei 726 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteineriai, bei 51 vnt. pakuočių rūšiavimo konteinerių švietimo ir gydymo įstaigose.

Paslaugų kontrolė ir rūšiavimo įgūdžių ugdymas

Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemą kuriančiose savivaldybėse dirba 4 konteinerinių aikštelių priežiūros specialistai, kurie tikrina tvarką daugiabučių kolektyvinių konteinerių aikštelėse, konteinerių užsipildymą; bendrauja su daugiabučių namų gyventojais, atsako į kylančius klausimus, stebi, kad gyventojai tinkamai rūšiuotų atliekas, sumestų jas į konteinerius, o ne paliktų šalia jų, primena ir paragina, kad dideles ar kitų rūšių atliekas, kurių negalima mesti į konteinerius, išvežtų į rūšiavimo centrus (surinkimo aikšteles). Identifikuoja asmenis (per 2021 m. nustatė 83 pažeidėjus), palikusius stambių gabaritų atliekas prie konteinerių, informuoja apie atliekų tvarkymo taisykles. Gyventojai po pokalbio telefonu daugeliu atvejų geranoriškai atliekas susitvarko.

12 lentelė. MKA įmonių konteinerių patikrinimo rezultatai

Savivaldybė	Patikrintų įmonių sk.	MKA konteinerio patikrinimo rezultatas				Surašyta patikrinimo aktų	Perduota savivaldybėms
		Patikrinta	Tvarkingi	Netvarkingi			
				Netuštinta	Užklijuotas įspėjimas		
Alytaus m.	313	455	397	23	35	35	5
Alytaus r.	32	103	87	10	8	4	4
Birštono	36	103	70	14	19	10	11
Druskininkų	34	110	77	11	22	4	3
Lazdijų r.	28	92	65	9	18	8	2
Prienų r.	31	114	82	21	11	6	1
Varėnos r.	21	91	46	12	21	5	1
Iš viso:	495	1 068	824	100	134	72	27

Aikštelių priežiūros specialistai teikia informaciją individualių namų gyventojams ir įmonėms. Per 2021 m. išdalino 7600 vnt. lankstinukų.

Tikrina įmonių atliekų rūšiavimą. Patikrinta 1 414 konteinerių.

13 lentelė. Patikrinimų skaičiaus dinamika

	Apvažiauta įmonių	Patikrinta konteinerių	Nustatyta pažeidimų	Surašyta patikrinimo aktų
2019 m.	267	545	72	114
2020 m.	215	478	93	52
2021 m.	495	1 068	234	72

Informuoja paslaugos teikėją apie perpildytus konteinerius (233 kartus), rašo baudas dėl netinkamai teikiamos paslaugos (išrašytos 7 baudos).

Stebi, ar paslaugos teikėjas teikia paslaugą tinkamai, už užfiksuotus pažeidimus taiko sankcijas (išrašyta 2 537,7 eurų baudų).

Nuolat informuoja ARATC konteinerių priežiūros inžinierių apie sugadintus daugiabučių aikštelių stendukus, užstrigusius konteinerių būgnus, kreivai uždengtus konteinerių dangčius, purvinius kon-

teinerius, kuriuos reikia išplauti.

Nuolat teikia informaciją apie užpildytus drabužių, žaliųjų atliekų konteinerius.

Žiemos metu nuo konteinerių ir stendukų nuvalo sniegą.

Bendrauja su seniūnijomis ir savivaldybėmis, sprendžiant klausimus, susijusius su atliekų rūšiavimu.

Informuoja automobilių savininkus apie ne vietoje statomus automobilius, įteikia įspėjimo lapelius.

Bendrovės kokybės kontrolieriai 2021 m. vykdė nuolatinę ir intensyvią kontrolę, tikrindami, kaip gyventojai, įmonės, įstaigos ir organizacijos tvarko atliekas ir už jų tvarkymo taisyklių pažeidimus taikydami įvairias drausmines priemones.

Planinių patikrinimų metu kontrolieriai patikrino **495 įmones bei organizacijas** (2020 m. – 215, 2019 m. – 267). Patikrinti 1068 konteineriai, iš kurių nustatyti 234 pažeidimai dėl netinkamai rūšiuojamų atliekų. Nustatyti 134 smulkesni pažeidimai, ant konteinerių buvo priklijuoti įspėjamieji lapeliai su informacija, kad konteineryje yra neleistinų atliekų. Nustačius stambesnius pažeidimus buvo taikomi konteinerių netuštinimai – tokių atvejų buvo nustatyta 100. Dėl atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimų buvo surašyta 72 patikrinimo aktai su įpareigojimu išsirušiuoti, iš kurių 27 dėl pakartotinių pažeidimų buvo perduoti savivaldybėms.

Švietimo, gydymo įstaigose patikrinti 145 konteineriai. Nustatyta 41 atliekų rūšiavimo pažeidimas (16 konteinerių buvo užpildyti pakuočių atliekomis, ant 25 užklijuoti įspėjimai), už pakartotinius atliekų rūšiavimo pažeidimus surašyti 4 protokolai. Sprendžiant problemą pastatyti 16 vnt. 1100 l, 2 vnt. 240 l pakuočių konteineriai ir 73 vnt. varpų (14 vnt. stiklui, 32 vnt. plastikui, 27 vnt. popieriui).

Per 2021 m. pastatyti rūšiavimo konteineriai Švietimo ir gydymo įstaigoms: Alytaus m. – 10, Alytaus r. – 7; Birštono – 1; Lazdijų r. sav. – 14; Prienų r. sav. – 11; Varėnos r. sav. – 8 įstaigoms.

Kontrolieriai patikrino 9874 individualias valdas (2020 m. - 8322), nustatė 515 (2020 m. – 503) pažeidimus, kas sudaro 5 % nuo patikrintų MKA konteinerių. Pažeidimų skaičius, lyginant su 2020 m. (2020 m. - 6, 2019 m. - 13,8 proc.) sumažėjo 1 proc. Patikrinimų rezultatai rodo, kad MA (68,35 proc.) ir pakuočių atliekos (20 proc.) buvo dažniausiai aptinkamos individualiuose MKA konteineriuose.

Kai kurių savivaldybių individualių namų gyventojai vis dar nenoriai rūšiuoja maisto atliekas, neištraukia konteinerių ištuštinimui. Mažas individualių maisto konteinerių išstūmimo skaičius yra Varėnos rajono, Birštono, Druskininkų savivaldybėse.

2021 m. vykdant maisto atliekų kontrolę nustatyta, kad per 2020 metus beveik 800 mokėtojų nė karto neištraukė ištuštinimui maisto atliekų konteinerio. Turintiems maisto atliekų konteinerius, bet jais nesinaudojantiems mokėtojams, buvo išsiųsti pranešimai ir atlikti papildomi MKA patikrinimai: Varėnos r. sav. netuštinta 172; Alytaus m. sav. – 7, Lazdijų r. sav. – 76, Prienų r. sav. – 27, Birštono sav. – 28, Druskininkų sav. – 24 konteineriai su maisto atliekomis. 128 gyventojai buvo įspėti dėl netinkamo rūšiavimo.

Kontrolės metu buvo nustatyta, kad nemažai mišrių komunalinių atliekų konteinerių neatitinka techninės specifikacijos reikalavimų: netinkamos spalvos, sulūžę, neveikiantys konteinerių žymekliai, be informacinių lipdukų.

Lazdijų rajono savivaldybėje per 2021 metus pakeista apie 500 vnt. netinkamos spalvos, sulūžusių MKA konteinerių, tai pat pakeista apie 150 neveikiančių konteinerių žymeklių, perklijuota 3200 vnt. informacinių lipdukų.

Atliekų vežėjai Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse pakeitė 74 vnt., Varėnos r. sav. – 51, Alytaus r. sav. – 103 vnt. neatitinkančių techninės specifikacijos reikalavimų MKA konteinerių.

Patikrinimų metu Alytaus mieste nustačius, kad paslauga teikiama netinkamai naudoti konteineriais, paslaugos teikėjui išrašyta 3050,9 eurų bauda.

Bendrovės kontrolieriai, 2021 m. patikrinę 5839 vnt. kolektyvinių mišrių atliekų konteinerių, nustatė, kad 820 konteinerių buvo perpildyti, o šalia jų išmetamos ir didelių gabaritų bei pakuočių atliekos.

Patikrinus **6314 kolektyvinių rūšiavimo konteinerių prie daugiabučių namų, garažų**, registruoti 536 perpildymo atvejai, tai sudaro 9,15 proc. (2020 m. – 9,15 proc., 2019 m. 10,56 proc.). Daugiausia perpildy-

tų rūšiavimo konteinerių buvo nustatyta Alytaus mieste – 320 atvejai. Pastatytos naujos konteinerinės aikštelės ir aikštelių priežiūros specialistų darbas skatino gyventojus atidžiau rūšiuoti.

Atliekų vežėjams už netinkamą mišrių komunalinių ir maisto atliekų surinkimo sutarties vykdymą 22 kartus buvo taikytos sankcijos ir išrašytos baudos 14 tūkst. 351 Eur. sumai.

Varėnos r. sav. administracijai pateiktas siūlymas įrengti papildomus MKA konteinerius. Alytaus miesto savivaldybės administracijos sprendimu dėl sunkiai pravažiuojamų ir užstatomų automobiliais konteinerių aikštelių pastatyti draudžiamieji ženklai, problemiškoje prie konteinerių aikštelių įrengtos vaizdo stebėjimo kameros.

2021 m. kontrolieriai patikrino 2854 sodų bendrijų konteinerius. Patikrinimų metu Alytaus rajono sodų bendrijose nustatčius pažeidimus – aptikus didelių gabaritų atliekomis užterštas konteinerių aikšteles - buvo informuota Alytaus rajono savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos agentūra. Buvo atliekami patikrinimai ir su savivaldybių administracijos darbuotojais.

Už sutarčių netinkamą vykdymą paslaugų teikėjams per 2021 m. išrašyta baudų – 26 812 Eur.

Fizinių ir juridinių asmenų rūšiavimo kokybės rodiklis kiekvienoje savivaldybėje pateikiamas 14 lentelėje. Pagal fizinių ir juridinių asmenų rūšiavimo kokybės rodiklius matyti, kad praėjusiais metais atliekos geriausiai buvo rūšiuojamos Alytaus miesto, Druskininkų ir Lazdijų rajono savivaldybėse. Prasčiausias rūšiavimo rodiklis – Birštono, Alytaus rajono ir Varėnos rajono savivaldybėse. Alytaus rajono ir Varėnos rajono savivaldybių rūšiavimo kokybei neigiamos įtakos turėjo tai, kad Alytaus rajone nebuvo rūšiuojamos maisto atliekos, o Varėnos rajone jos pradėtos rūšiuoti praėjusių metų vasarą. Birštono savivaldybės rezultatus blogino prastas įmonių rūšiavimas.

14 lentelė. Fizinių ir juridinių asmenų rūšiavimo kokybės rodiklis pagal savivaldybes

Savivaldybė	Patikrinta fizinių ir juridinių MKA bei pakuočių rūšiavimo konteinerių	Nustatyta pažeidimų	Pažeidimų procentas nuo patikrintų konteinerių	Fizinių ir juridinių MKA konteinerių pakėlimai	Pažeidimų, proc.
Alytaus m.	1 664	190	11,42	99 027	0,192
Alytaus r.	3 558	479	13,46	74 067	0,647
Birštono	787	111	14,10	13 346	0,832
Druskininkų	1 200	150	12,50	58 362	0,257
Lazdijų r.	1 475	194	13,15	65 289	0,297
Prienuų r.	2 104	310	14,73	84 772	0,366
Varėnos r.	4 706	340	7,22	53 257	0,638
Iš viso:	15 494	1 774	11,45	448 120	0,396

Bendrovės kontrolieriai, aikštelių priežiūros specialistai tikrino ir vežėjų teikiamų paslaugų kokybę. Pagal priimtą standartą, paslaugos kokybės rodiklis yra geras, kai nustatytų pažeidimų procentas neviršija 0,05. Atsižvelgiant į tai, vertintina, kad tinkama paslaugos kokybė buvo užtikrinta Lazdijų rajono ir Alytaus rajono savivaldybėse. Čia nustatyta mažiausiai pažeidimų ir sulaukta mažiausiai nusiskundimų dėl paslaugos kokybės.

Prasčiausias paslaugos kokybės rodiklis, kaip rodo 15 lentelėje pateikiami duomenys, nustatytas Birštono ir Alytaus miesto savivaldybėse. Daugiausia pažeidimų užfiksuota ir nusiskundimų sulaukta dėl laiku neišvežtų pakuočių atliekų, perpildytų šių atliekų konteinerių.

Už laiku neištuštintus konteinerius, kitas nekokybiškai atliktas paslaugas buvo skiriamos baudos.

15 lentelė. Paslaugos teikėjų teikiamų paslaugų kokybės rodiklis

Savivaldybė	Patikrinta fizinių ir juridinių asmenų MKA bei rūšiavimo konteinerių	Nustatyti pažeidimų	Pažeidimų procentas nuo patikrintų konteinerių	Viso pakėlimų	Pažeidimų %
Alytaus m.	21 157	248	1,17	11 6511	0,21
Alytaus r.	464	30	6,47	77 027	0,04
Birštono	7 262	35	0,48	14 611	0,24
Druskininkų	7 338	70	0,95	66 556	0,11
Lazdijų r.	1 676	21	1,25	68 653	0,03
Prienų r.	16 434	153	0,93	87 023	0,18
Varėnos r.	7 010	77	1,10	56 853	0,14
Iš viso:	61 341	634	1,03	487 234	0,130

Įmonės kontrolieriai nuolat tikrina, kaip atliekas rūšiuoja įmonės ir gyventojai.

Patikrinimo metu aptikus netinkamų atliekų, konteineriai netuštunami, ant jų klijuojamas lipdukas, kuriame nurodoma netuštavimo priežastis.

Logistika

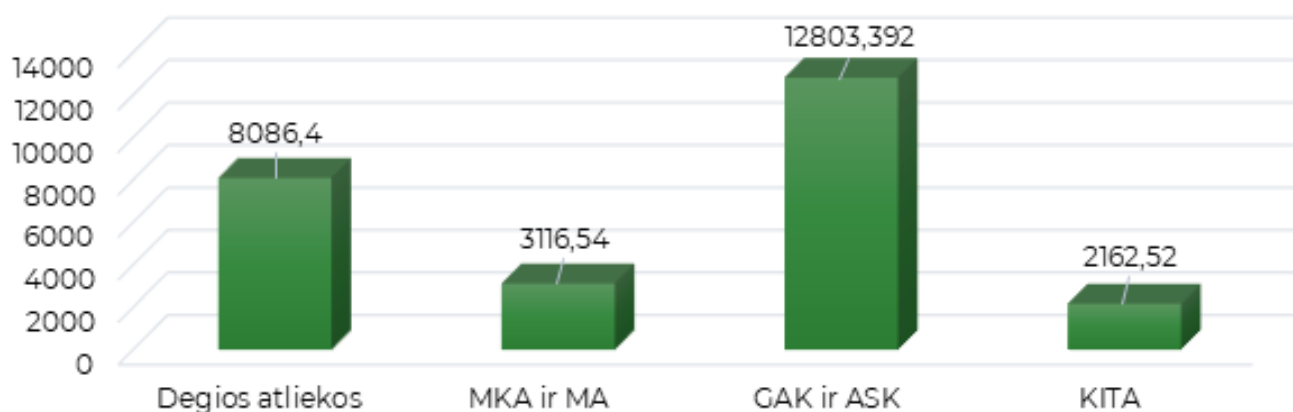
Siekiant didinti paslaugų prieinamumą, atnaujinti ir plėsti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemą, bei mažinti bendrovės sąnaudas, 2021 m. įsigytos 6 krovininės transporto priemonės, įsteigtas papildomas logistikos specialisto etatas. 2021 m. bendrovė eksploatavo 12 sunkiasvorių transporto priemonių, iš kurių net 9 atitinka EURO 6 aukščiausius ekologinius standartus. Per 2021 metus nuvažiuota 436 978 kilometrai.

2021m. įsigijus šiukšliavežes transporto priemones, pradėta vykdyti MKA, MA ir kitų atliekų surinkimo paslauga Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje, pradėta vykdyti tekstilės surinkimo paslauga.

Bendras 2021 m. Transporto padalinio pristatytų atliekų į tvarkymo ar deginimo vietą kiekis sudaro 26 169 t, lyginant su 2020 m., kuomet buvo pervežta 22 670 t, padidėjo 3 498,85 t, arba daugiau kaip 15 %.

Įgyvendint 2020-2022 m. Strateginiame veiklos plane numatytas pagrindines strategines kryptis, į kurias koncentruojama centro veikla (TIKSLAS II. PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS, TIKSLAS III. VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS), 2021m. Bendrovė organizavo atliekų surinkimą Alytaus ir Kauno regionuose (Prienu ir Birštono savivaldybėse) bei jų pristatymą į atliekų tvarkymo vietą, vykdė degių atliekų transportavimą į atliekų deginimo įmones.

21 pav. Transportavimo apimtys bendrovės logistikos ištekliais, t

Viso transporto priemonėmis, gabenančiomis atliekas GAK ir ASK tipo konteineriais, iš aptarnaujamo regiono į atliekų sutvarkymo vietą 2021 m. pristatyta 13 061,57 t arba 78 051 kub. m. atliekų. Šio kiekio atliekų transportavimo paslauga Bendrovei būtų kainavusi apie 318 tūkst. Eur., 28,4% sumažintos Bendrovės sąnaudos (siekiamas rodiklis - 30%). 2020 m. pačios Bendrovės buvo pervežta apie 12 103,91 t arba 71 535 m³ atliekų. Taigi, 2021 m. Bendrovės pačios pervežtų atliekų kiekiai išaugo beveik 10 %. Iš viso Bendrovė savarankiškai į sutvarkymo vietą pristatė apie 85,5 % visų GAK ir ASK tipo konteineriais transportuojamų atliekų. Rūšiavimo centrų aptarnavimui ir kitų paslaugų teikimui, 2021m. pabaigoje buvo papildomai įsigytas GAK tipo konteinerius transportuojantis automobilis su manipulatoriumi ir priekaba. Dėl transporto priemonės funkcionalumo buvo aptarnaujami ne tik RC, bet nelegalūs sąvartynai, gaisravietės (20), teikiamos kitos paslaugos.

Siekdama sumažinti Bendrovės patiriamas išlaidas degių atliekų transportavimui į atliekų deginimo įmones, Bendrovė eksploatuoja vilkiką ir puspriekabę su slankiojančiomis grindimis, skirtus minėtų atliekų pervežimui. 2021 m. savarankiškai buvo išvežta ~ 8,09 tūkst. tonų arba apie 91% visų degiųjų atliekų, kas leido Bendrovei ženkliai sumažinti patiriamas išlaidas.

2021 m. iš juridinių įmonių į atliekų tvarkymo vietą buvo pervežta apie 643 t maisto atliekų. Lyginant su 2020 m., kuomet buvo surinkta apie 600 t, į atliekų sutvarkymo vietą pristatyta apie 43 t daugiau.

Laimėjus Alytaus miesto savivaldybės administracijos skelbtą viešą konkursą teikta žaliųjų atliekų surinkimo miesto teritorijoje paslauga. Sėkmingai vykdant sutartinius įsipareigojimus iš Alytaus miesto teritorijoje pastatytų 100 stovų buvo surinkta ir parvežta apie 370 t žaliųjų atliekų.

2021m. Padalinys aptarnavo 70 tekstilės konteinerių. Viso į tekstilės atliekų sutvarkymo vietą pristatyta apie 460 t.

2021 metais Bendrovė teikė ir kitas atliekų surinkimo ir pristatymo į jų sutvarkymo vietą paslaugas. Pagal patvirtintus įkainius, suteiktos mokamos paslaugos savivaldybėms, regiono gyventojams bei juridiniams asmenims. Už suteiktas mokamas paslaugas Bendrovė gavo 32,55 tūkst. Eur. papildomų pajamų.

Didžiausias 2021 m. Bendrovės iššūkis – pradėtos teikti MKA, MA ir kitų atliekų surinkimo ir vežimo paslaugos Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje su įsigytais šiukšlių surinkimo mašinomis. Tai atliekama siekiant įgyvendinti vieną iš Bendrovės strateginio veiklos plano uždavinių – mažinti bendrovės sąnaudas mažinant MKA, MA ir kitų atliekų surinkimo ir vežimo paslaugų kainas.

Nepavykus viešuoju pirkimo būdu nupirkti paslaugų už nustatytą maksimalią pirkimo vertę, Bendrovė MKA, MA ir kitų atliekų surinkimo ir vežimo paslaugas pradėjo teikti Lazdijų rajone. Vykdoma naują veiklą už žemesnę nei nustatyta maksimalią pirkimo vertę, tuo paneigdami nepagrįstus potencialių paslaugos teikėjų norus padidinti paslaugos kainą 40%. Taip pat vykdytos papildomos MKA surinkimo paslaugos Prienų, Varėnos rajonų ir Birštono miesto savivaldybėse, surenkamos atliekos iš Alytaus r. sodų bendrijose įrengtų pusiau požeminių atliekų surinkimo konteinerių, stiklas iš Prienų r. kapinių.

Dėl įvairių priežasčių paslaugos teikėjams negebant tinkamai atlikti paslaugos, gelbėjome jiems teikiant paslaugas Alytaus mieste ir rajone, bei surenkant maisto atliekas iš gyventojų Prienų r. ir Birštono sav.

Viso teikiant šias paslaugas surinkta ir pristatyta į sąvartyną 3116,54 t. atliekų, iš kurių didžiausias kiekis MKA – 2771,26, MA surinkta ir pristatyta – 285,22 t., kitų atliekų (stiklas ir kt.) – 60,06 t.

Įmonė įsigijo transporto priemonių ir teikė atliekų surinkimo paslaugą.

Logistikos kolektyvas linki visiems sėkmės.

Finansinė analizė ir vietinė rinkliava alytaus regione 2021 metais

Finansinė analizė ir atliekų tvarkymo kaštai

Įmonės pardavimo pajamos 2021 metais didėjo 20,6 proc. Gauta 219,1 tūkst. eurų pajamų stambiųjų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse už gamybinių atliekų priėmimą, pakuo-tes ir antrines žaliavas, kompostą, elektroniką ir padangų tvarkymą. Tai 36,4 tūkst. daugiau negu 2021 metais. 258,4 tūkst. eurų pajamų gauta iš mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių už pagamintą elektrą, maisto atliekų priėmimą ir metalus, arba 158,2 tūkst. daugiau negu 2020 metais.

Už gamybinių atliekų priėmimą į sąvartyną gauta 295 tūkst. eurų pajamų, 4,7 tūkst. eurų už žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje, 36,5 tūkst. eurų už papildomas komunalinių atliekų surinkimo paslaugas, 2,2 tūkst. eurų už daiktų pardavimą pakartotiniam naudoji-mui, 6 tūkst. eurų už suteiktas kitas transporto paslaugas ir 6 mln. 454 tūkst. pajamų gauta iš savival-dybių už vietinę rinkliava apmokestintų komunalinių atliekų tvarkymą.

16 lentelė. Finansinės analizės duomenys, tūkst. Eur

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. €)	2020 m.	2021 m.	Pokytis
Pardavimo pajamos	6 035	7 277	1 242
Pardavimo savikaina	-5 271	-6 451	-1 180
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	763	826	63
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	-585	-634	-49
Veiklos pelnas (nuostoliai)	178	192	14
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	-1	32	33
Finansinė ir investicinė veikla	75	42	-33
Pelnas prieš apmokestinimą, tūkst. €	103	179	76
Grynasis pelnas, tūkst. €	103	179	76
BALANSAS (tūkst. €)			
Ilgalaikis turtas	20 896	21 272	376
Trumpalaikis turtas	2 590	3 528	938
Pirkėjų skolos	915	1 508	593
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 500	1 907	407
Turtas iš viso	23 487	24 845	1 358
Nuosavas kapitalas	1 173	1 353	180
Dotacijos, subsidijos	14 980	14 507	-473
Atidėjiniai	2 544	3 067	523
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	4 790	5 919	1 129
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	3 227	4 107	880
Finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms	3 227	4 002	775
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsi-pareigojimai	1 563	1 812	249
Finansiniai įsipareigojimai	424	820	396
Skolos tiekėjams	814	629	-185
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso	23 487	24 845	1 358
Įstatinis kapitalas, tūkst. €	463	463	0
Savininkų nuosavybė, tūkst. €	1 173	1 353	180

Savininkų nuosavybė tenkanti vienai akcijai, €	733	845	112
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas viso tūkst. €	2 537	2 720	183
Iš nuosavų ir skolintų lėšų įsigyto turto nusidėvėjimas tūkst. €	698	855	157
RODIKLIAI (VšĮ Stebėsenos ir prognozių agentūra)			
Turto grąža (ROA) grynas pelnas/turto vertė	0,50%	0,72%	0,22%
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)grynas pelnas /(nuosavas kapitalas +dotacijos)	0,70%	1,24%	0,54%
Finansinės priklausomybės koeficientas (D/E) ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai/(nuosavas kapitalas+ dotacijos)	19,98%	25,23%	5,25%
Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA)	848	1 121	273
Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA marža)	21,0%	17,1%	-3,86%
Veiklos pelno marža pelnas be veiklos sąnaudų	2,95%	2,64%	-0,31%
Grynojo pelno marža	1,71%	2,46%	0,76%
FINANSINIO PAJĖGUMO RODIKLIAI			
Grynas pelningumas (grynas pelnas/pardavimo pajamos) X100	1,71%	2,46%	0,76%
Įsiskolinimo koeficientas (visi įsipareigojimai/turtas)X100	20,4	23,8	3,4
Einamojo likvidumo koeficientas (trumpalaikis turtas/trumpalaikiai įsipareigojimai)	1,66	1,95	0,29
Pirkėjų įsiskolinimo koeficientas.. (pirkėjų įsiskolinimas/pardavimo pajamos)X365 d	55,4	75,7	20
Finansinis pajėgumas balais	3,75	3,50	-0,25
Vidutinis darbuotojų skaičius	100	115	15

2021 metų veiklos pelnas – 192 tūkst. eurų, grynas pelnas – 179 tūkst. eurų.

Savininkų nuosavybė didėjo 180 tūkst. eurų. Bendrovės nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykis atitinka Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus, nuosavas kapitalas 2,9 karto didesnis už įstatinį. Pagal įstatymo reikalavimus nuosavas kapitalas negali būti mažesnis kaip ½ įstatinio kapitalo.

2021 metais grąžinta 434, 2 tūkst. eurų paskolų. 2022 metais reiks grąžinti 820 tūkst. eurų, iš jų 207 tūkst. eurų pagal lizingo sutartis, 114, 7 tūkst. eurų LR finansų ministerijai, 385 tūkst. eurų AB Šaulių bankui ir 99, 6 tūkst. eurų AB SEB bankui ir 13,7 tūkst. priskaičiuotų, bet dar nesumokėtų palūkanų. Bendras skolintų lėšų likutis padidėjo 1 mln. 171 tūkst. eurų ir 2021 metų pabaigai sudarė 4 mln. 822 tūkst. eurų.

2021 metais įsigyta, rekonstruota bei naujai pastatyta ilgalaikio turto už 3 mln. 96 tūkst. eurų, iš jo 1 mln. 576 tūkst. eurų apmokėta ES paramos lėšomis ir 1 mln. 520 tūkst. eurų nuosavomis bei skolintomis lėšomis. Priskaičiuota ilgalaikio turto nusidėvėjimo už 2 mln. 720 tūkst. eurų, iš jų nuosavų lėšų įsigyto turto nusidėvėjimas – 855 tūkst. eurų.

Pirkėjų skolos padidėjo 593 tūkst. eurų, iš jų savivaldybių – 503,6 tūkst. eurų, iš jų laiku neapmokėtos skolos – 460,1 tūkst. eurų.

2021 metais gauta dotacijų ir subsidijų 1 396,8 tūkst. eurų, iš jų projekto „Komunalinių atliekų infrastruktūros plėtra Alytaus regione“ finansavimui 104,6 tūkst. eurų, „Komunalinių atliekų infrastruktūros plėtra Kauno regione (Birštono ir Prienų raj. sav.)“ finansavimui 293,4 tūkst. eurais (iš jų 135 tūkst. avansas projektui), „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto/virtuvės atliekų apdorojimui Alytaus regione“ 972,1 tūkst. eurų (iš jų 450 tūkst. eurų avansas projektui).

Panaudota dotacijų suma viso 1 870 tūkst. eurų. Daugiausia dotacijų panaudojimas susijęs su ilgalaikio turto nusidėvėjimu (šia suma sumažintos ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos).

2021 metais 305,9 tūkst. eurų skirta ilgalaikiams atidėjiniams sąvartyno uždarymui ir priežiūrai po už-

darymo ir 217,5 tūkst. eurų trumpalaikiams atidėjiniams atliekų deginimui. Viso atidėjiniams skirta 523,4 tūkst. eurų

VšĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ nuo 2018 metų rengia savivaldybių valdomų įmonių veiklos ataskaitas, kuriose apžvelgiama ir vertinama įmonių veikla, finansiniai rezultatai ir valdymo pokyčiai.

Regioninių atliekų tvarkymo centrų finansiniai rezultatai vertinami pagal 7 rodiklius: turto grąžos (ROA) rodiklį, nuosavo kapitalo grąžos (REO) rodiklį, finansinės priklausomybės koeficientas (D/E), pelną prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA), veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA marža), veiklos pelno maržą, grynojo pelno maržą.

17 lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo programos vykdymas 2021 m., Eur

Eil. Nr.	Savivaldybė	Pastovioji sąnaudų dalis, €						Kintamoji sąnaudų dalis, €			
		Komunalinių atliekų kiekis viso	Iš jų Maisto atliekos, t	Kaina, €/t	Žaliųjų biologiškai suyrančių atliekų kiekis, t	kaina, €/t	Pastoviųjų sąnaudų dalis, tenkanti savivaldybei	Mišrių komunalinių atliekų kiekis, t	Kaina, €/t	Kintamųjų sąnaudų dalis, tenkanti savivaldybei	Būtinios sąnaudų dalis, €
1	Alytaus m.	15 134	1 544	98,45	2 346	49,23	1 605 399	9 764	85,51	834 934	2 440 333
2	Alytaus r.	6 913	7		1 747		766 623	5 164		441 556	1 208 179
3	Druskininkų	8 121	408		2 874		941 048	4 521		386 618	1 327 666
4	Lazdijų r.	4 300	246		1 136		479 288	2 745		234 695	713 983
5	Varėnos r.	5 724	150		504		588 284	3 445		294 603	882 887
6	Birštono	2 034	124		675		233 460	1 061		90 762	324 222
7	Prienų	8 969	367		1 614		962 413	4 345		371 513	1 333 926
Iš viso:		51 195	2 845		10 897		5 576 515	31 045		2 654 681	8 231 196

2021 metais vietine rinkliava apmokestinamų mišrių komunalinių atliekų sutvarkyta 4 tūkst. tonų daugiau negu planuota, kurios apmokestinamos tiek pastoviojo, tiek kintamojo kainos dalimi, taip pat 3,7 tūkst. tonų daugiau sutvarkyta vietine rinkliava apmokestinamų žaliųjų atliekų negu planuota.

18 lentelė. 2021 m. atliekų tvarkymo kaštai ir rinkliavos lėšų surinkimas

Savivaldybė	Priskaičiuota rinkliavos, €	Surinkta rinkliavos, €	KA tvarkymo būtinų sąnaudų, €	Rinkliavos lėšų trūkumas (-), perteklius, €
Alytaus m.	2 082 552	2 094 206	2 440 333	-346 127
Alytaus r.	771 714	793 811	1 208 179	-414 368
Birštono	235 827	262 802	324 222	-61 420
Druskininkų	975 664	998 079	1 327 666	-329 587
Lazdijų r.	545 385	569 113	713 983	-144 870
Prienų r.	1 083 347	1 123 845	1 333 926	-210 081
Varėnos r.	740 671	734 589	882 887	-148 298
Iš viso:	6 435 160	6 576 446	8 231 196	-1 654 750

2021 metais palyginus su 2020 metais įmonės šie rodikliai yra panašūs arba šiek tiek geresni.

Finansinio pajėgumo įvertinimui naudoti 4 finansiniai santykiniai rodikliai: grynasis pelningumas, įsiskolinimo koeficientas, einamojo likvidumo koeficientas ir pirkėjų įsiskolinimo koeficientas.

Atliekų tvarkymo sektoriuje nėra nustatyta žemutinė bendrojo finansinio pajėgumo rodiklio riba, bet galima teigti, kad bendras įmonės finansinio pajėgumo rodiklis nėra blogas, ypač einamojo likvidumo koeficientas.

Įmonės turimo turto ir skolų santykis geras iš esmės dėl to, kad didžioji ilgalaikio turto dalis sukurta gavus ES paramą. Pirkėjų įsiskolinimo koeficientas nuo 55,4 d. padidėjo iki 75,7 d., tai yra net 20d. Vidutinis skolų apmokėjimo laikas 2,5 mėnesio.

19 lentelė. Kaštų dalis, kurią mokėjo regiono savivaldybės, ir jų pokytis

Eil. Nr.	Savivaldybė	2020 m. kaštai, € (su PVM)	2021 m. kaštai, € (su PVM)	Pokytis %
				Padidėjimas (+), sumažėjimas (-)
1	Alytaus m.	2 139 434	2 440 333	+14,1
2	Alytaus r.	943 815	1 208 179	+28,0
3	Birštono	283 050	324 222	+14,5
4	Druskininkų	1 138 073	1 327 666	+16,7
5	Lazdijų r.	611 590	713 983	+16,7
6	Prienų r.	1 057 493	1 333 926	+26,1
7	Varėnos r.	803 642	882 887	+9,9
Iš viso:		6 977 097	8 231 196	+18,0

Lentelėje pateikti komunalinių atliekų tvarkymo kaštai su priskaičiuotu pridėtinės vertės mokesčiu. Į atliekų surinkimo ir transportavimo kaštus 2021 metais įskaičiuota konteinerinių aikštelių nusidėvėjimo, remonto bei priežiūros sąnaudos, atliekų tvarkymo paslaugų organizavimo ir kontrolės padalinio sąnaudos, tekstilės surinkimo ir kitų komunalinių atliekų surinkimo sąnaudos. 2021 metais aplinkos teršimo sąvartyne šalinamomis nepavojingomis atliekomis mokestis nuo 5 Eur/t 2020 metais padidėjo iki 13,8 Eur/t 2021 metais. (įskaitant 13,8 proc. indeksavimą).

2022 metų sausio mėn. UAB „Hidroterra“ perskaičiavo Alytaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyno uždarymo statybos kaštus, kurie dėl statybos kainų brango apie 9 proc., (palyginus su 2018 metais) iki 4 mln. 90 tūkst. eurų. 2022 metų sausio 11 d. atlikti sąvartyno matavimai pagal kuriuos sąvartyne sukaupta 522 tūkst. m³ atliekų, arba 68,7 proc. atliekų tūrio (trijų sekcijų talpa – 760 tūkst. m³). Pagal tai atidėjiniams turėjo būti skirta 2 mln. 809 tūkst. eurų, o buvo sukaupta 2 mln. 503 tūkst. Eur, todėl 2021 metais atidėjiniams sąvartyno uždarymui kaupti skirta 370,1 tūkst. Eur (su PVM). Sukauptų degių atliekų deginimui metų pabaigai skirta 263,2 tūkst. Eur (su PVM).

20 lentelė. 2021 m. kaštų struktūra, apmokama vietinės rinkliavos lėšomis, su PVM

Kaštų pavadinimas	2020 metai		2021 metai	
	Suma, €/metus (su PVM)	% nuo bendros kaštų struktūros	Suma, €/metus (su PVM)	% nuo bendros kaštų struktūros
Atliekų surinkimas ir transportavimas (įskaitant atliekų rūšiavimo kontrolę ir sutarčių vykdymo priežiūrą bei konteinerinių aikštelių priežiūrą bei remontą)	2 132 131	30,60	2 029 732	24,66
Atliekų šalinimas (regioninis sąvartynas)	490 754	7,00	772 960	9,39
Atliekų rūšiavimas ir apdorojimas	969 089	13,90	1 060 710	12,89
Atliekų deginimas	676 384	9,70	538 177	6,54
Didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių eksploatavimas	1 010 514	14,50	1 178 231	14,31
Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra	444 740	6,40	416 391	5,06
ES finansuojamų projektų įgyvendinimas	126 223	1,80	136 908	1,66
Rinkliavos administravimas (įskaitant ekologinį švietimą)	473 029	6,80	558 471	6,78
Pakartotinio panaudojimo ir aplinkosaugos ugdymo sąnaudos	176 582	2,50	191 937	2,33
Bendrosios ir atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudos	477 649	6,80	450 449	5,47
Pakuočių atliekų surinkimo ir jų tvarkymo sąnaudos			897 230	10,90
Iš viso:	6 977 095	100	8 231 196	100

2021 metais priskaičiuota 1 035 tūkst. eurų (su PVM) iš nuosavų lėšų įsigyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo, tai 190 tūkst. eurų daugiau negu 2020 metais. 2021 metais iš nuosavų bei skolintų lėšų įsigyta transporto priemonių už 805,7 tūkst. eurų (iš jų 3 šiukšliavežės, automobilis GAK konteinerių transportavimui ir 2 konteinerinių aikštelių priežiūrai ir plovimui skirti automobiliai), už 805, 4 tūkst. eurų iš projekto lėšų įsigyta įranga maisto atliekų apdorojimui ir komposto gamybai. Pradėta eksploatuoti regioninio sąvartyno III sekcija, statybinių atliekų rūšiavimo aikštelė, antro etapo statybos konteinerinės aikštelės ir kita.

Įrengta aikštelė statybiniams atliekoms.

21 lentelė. Savivaldybių skolos

Eil. Nr.	Savivaldybė	2020.12.31		2021.12.31		Pokytis laiku neapmokėtų skolų, Eur	Pastabos
		Iš viso	Iš jų laiku neapmokėtos	Iš viso	Iš jų laiku neapmokėtos		
1	Alytaus m.	178 356	0	421 891	243 528	243 528	
2	Alytaus r.	48 447	0	53 191	0	0	Pradelstų skolų nėra
3	Druskininkų	40 790	5 885	68 007	0	-5 885	Pradelstų skolų nėra
4	Lazdijų r.	103 926	54 051	44 280	0	-54 051	Pradelstų skolų nėra
5	Varėnos r.	52 678	0	87 848	28 638	28 638	Pradelstų skolų nėra
6	Birštono	152 030	135 266	181 756	154 921	19 655	
7	Prienų r.	171 294	95 477	394 134	323 706	228 229	
Iš viso:		747 521	290 679	1 251 107	750 793	460 114	

Pirkėjų skolos padidėjo 593 tūkst. eurų, iš jų savivaldybių – 503,6 tūkst. eurų. 2021 metų pabaigai laiku neapmokėtos savivaldybių skolos sudarė 750,8 tūkst. eurų, tai 460 tūkst. daugiau negu 2020 metais.

Finansinės rizikos:

1. Į atliekų tvarkymo kainą, tvirtinant įmonės pajamų-išlaidų sąmatas, neįskaičiuojama iš aplinkosauginių projektų lėšų sukurto turto reinvesticijoms (atstatymui) reikalingos lėšos. Įmonės turtas daugiausia sukurtas vykdant aplinkosauginius projektus gavus valstybės biudžeto bei ES paramą. Jo atnaujinimas (pakeitimas nauju bei kapitalinis remontas) kiekvienais metais reikalauja vis didesnių investicijų, nors į kainą įskaičiuojamas tik iš nuosavų bei skolintų lėšų įsigyto turto nusidėvėjimas. Grąžinant paskolas, lėšų turto atstatymui beveik nelieka, todėl reikia skolintis iš naujo.

2. Žymiai išaugo savivaldybių laiku neapmokėtos skolos, dėl surenkamų rinkliavos lėšų trūkumo. Vidutinis sąskaitų apmokėjimo laikas 2021 metais – 2,5 mėn. Įmonei kyla rizika skolintis apyvartinių lėšų trūkumui padengti.

3. 2021 metais įmonė patyrė apie 897 tūkst. eurų sąnaudų, susijusių su pakuočių tvarkymu. Tai – pakuočių surinkimui skirtų konteinerių nusidėvėjimo, jų priežiūros, remonto, plovimo, pakuočių atliekų surinkimo DGASA, pakuočių, esančių mišrių komunalinių atliekų sraute deginimo, administravimo kaštus, tačiau pakuočių tvarkymo organizacijos atsisakė jas apmokėti, vengdamos pasirašyti finansavimo sutartis.

Rinkliavos administravimo veikla

Vietinės rinkliavos mokesčio surinkimas

Rinkliavos mokėtojų registre 2021 m. buvo 107 tūkst. 895 mokėtojų, fizinių ir juridinių asmenų, o tai 792 daugiau negu 2020 m. (107 103 mokėtojai). Padidėjimą lėmė tai, kad buvo atnaujinti VĮ „Registrų centras“ duomenys, tikslinami įsiskolinusių rinkliavos mokėtojų VĮ „Registrų centras“ duomenys, Gyventojų registro duomenys, įtraukti/patikslinti faktiškai gyvenami, tačiau nepriduoti naudoti pastatai. Per 2021 m. atnaujinti / patikslinti GRT 4948 vnt. NTR 14571 vnt. duomenys.

22 lentelė. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius, apmokestinamų objektų skaičius ir plotas 2021 m.

Savivaldybė	Mokėtojų skaičius (turi galiojančią paslaugą)	Objektų skaičius, vnt.	Apmokestintas plotas, m ²
Alytaus m.	29 144	32 523	3 483 847,17
Alytaus r.	19 672	21 679	1 775 880,06
Birštono	2 600	3 014	343 865,92
Druskininkų	12 291	14 039	1 472 434,86
Lazdijų r.	11 560	13 104	1 514 659,43
Prienų r.	16 510	17 889	1 973 245,32
Varėnos r.	16 118	17 583	1 533 309,64
Iš viso:	107 895	119 831	1 209 724,24

Alytaus regione Rinkliava skaičiuojama pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis. Rinkliavos pastovioji mokesčio dalis priklauso nuo pastato bendro ploto ir tikslinės jo naudojimo paskirties, kintamoji mokesčio dalis - nuo bendro ploto/naudojamo konteinerio talpos/dydžio. Esant netikslumams patys atliekų turėtojai pateikia tai patvirtinančius dokumentus, pildo sąžiningumo deklaracijas, yra tikslinama konteinerio talpa.

23 lentelė. Priskaičiuotos 2021 m. rinkliavos pastoviosios ir kintamosios dydžiai (įvertinus lengvatas)

Savivaldybė	Pastovioji rinkliavos dalis	Kintamoji rinkliavos dalis	Atliktos korekcijos	Rinkliavos viso (be korekcijų)
Alytaus m.	1 372 001	717 922	-7 372	2 082 552
Alytaus r.	535 798	244 330	-8 414	771 714
Birštono	194 204	79 167	-37 544	235 827
Druskininkų	777 992	216 012	-18 340	975 664
Lazdijų r.	292 870	284 531	-32 017	545 385
Prienų r.	639 931	467 467	-24 051	1 083 347
Varėnos r.	510 205	236 968	-6 502	74 0671
Iš viso:	4 323 001	2 246 397	-134 239	6 435 159

Alytaus regione 2021 metais priskaičiuoto Rinkliavos mokesčio sumokėta 6 435 160 Eur, tai sudaro 102,2 %.

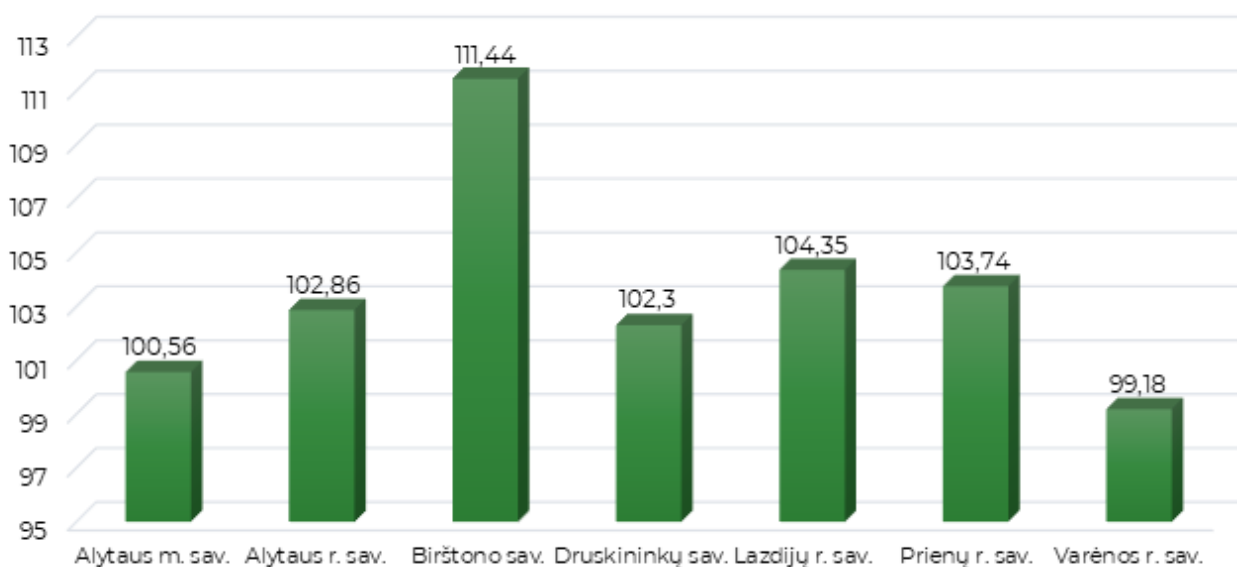
24 lentelė. Vietinės rinkliavos mokumas 2020 m. Alytaus regiono savivaldybėse

Savivaldybė	Fiziniai asmenys			Juridiniai asmenys			Iš viso sumokėta, €	%
	Priskaičiuota, €	Apmokėta, €	%	Priskaičiuota, €	Apmokėta, €	%		
Alytaus m.	1 371 147	139 3327	101,62	701 975,2	735 425,2	104,77	2128752	102,68
Alytaus r.	735 645,3	740 156,1	100,61	10 1567	101 837,1	100,27	841993,3	100,57
Birštono	115 131,9	114 424,7	99,39	143 229,8	140 403,4	98,03	254828,2	98,63
Druskininkų	499 357,3	518 600,7	103,85	460 489,6	465 579,8	101,11	984180,5	102,54
Lazdijų r.	429 690,5	452 013,4	105,2	116 550,8	117 775,5	101,05	569788,9	104,31
Prienų r.	805 300,8	813 872,9	101,06	256 260,3	255 566,2	99,73	1069439	100,74
Varėnos r.	583 355,5	5869 93,6	100,62	154 452,4	151 260,4	97,93	738253,9	100,06
Iš viso:	4 539 628	4 619 388	101,76	1 934 525	1 967 848	101,72	6587236	101,75
Priskaičiuota, €	4 539 628			1 934 525			6474153	

25 lentelė. Vietinės rinkliavos mokumas 2021 m. Alytaus regiono savivaldybėse

Savivaldybė	Fiziniai asmenys			Juridiniai asmenys			Iš viso sumokėta, €	%
	Priskaičiuota, €	Apmokėta, €	%	Priskaičiuota, €	Apmokėta, €	%		
Alytaus m.	1 365 497	1 391 467	101,9	717 054,2	702 738,9	98	2 094 206	100,56
Alytaus r.	677 277	697 556,1	102,99	944 37,14	962 55,14	101,93	793 811,3	102,86
Birštono	97 205,52	118 219,1	121,62	138 621,8	144 582,7	104,3	262 801,9	111,44
Druskininkų	507 202,7	507 574,5	100,07	468 461,5	490 504,9	104,71	998 079,4	102,3
Lazdijų r.	427 952,9	449 365	105	117 431,8	119 748,1	101,97	569 113,1	104,35
Prienų r.	819 013,5	864 789,3	105,59	264 333,5	259 055,6	98	112 3845	103,74
Varėnos r.	584 618,1	588 207,4	100,61	156 052,6	146 381,6	93,8	734 589	99,18
Iš viso:	4 478 767	461 7179	103,09	1 956 392	1 959 267	100,15	6 576 446	102,2
Priskaičiuota, €	4 478 767			1 956 392			6 435 160	

22 pav. Vietinės rinkliavos mokumas 2021 m. Alytaus regiono savivaldybėse, proc.

Lengvatų, pagal pateiktus dokumentus, taikymas

Rinkliavos lengvatas nustato kiekvienos savivaldybės taryba, todėl bendros atleidimo nuo įmokų tvarkos Alytaus regione nėra. Pagrindinės savivaldybių teikiamos lengvatos:

Rinkliavos įmoka mažinama gaunantiems mažas pajamas asmenims,

ne visus metus naudojamų objektų savininkams, deklaruojant, kad nesinaudoja nekilnojamojo turto objektu, rinkliavos dydis koreguojamas pasikeitus pastatų naudojimo paskirčiai ar sustojus gamybai.

Analizuojant Rinkliavos lengvatų taikymą matyti, kad 2021 m. atlikta korekcijų ir pritaikyta lengvatų už -353 596 Eur., kai tuo tarpu 2020 m. -335 953 Eur. Lengvatų sistema mažina vietinės rinkliavos surinkimą, tačiau padeda išspręsti individualius rinkliavos taikymo aspektus. Socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms taikoma 1 proc. lengvata, todėl jiems Rinkliavos mokestis nedidėja.

26 lentelė. Vietinės rinkliavos lengvatos ir korekcijos 2021 m.

Savivaldybė	1 proc. lengvatos FA, €	3 arba 5 proc. lengvatos FA pagal savivaldybės sprendimus, Eur.		Dėl deklaravimo, kad nesinaudoja NT	Konteinerių išvežimų perskaičiavimo už 2020 m. korekcija		Kitos korekcijos (sunaikintas, netinkamas gyventi ir kt.)	Viso lengvatų ir korekcijų, €
		Vnt.	€		Vnt.	€		
Alytaus m.	-15 949	582	-1 642	-5 925	1 833	11796	-25 185	-36 904
Alytaus r.	-3 011	262	-390	-5 955	2 191	14 906	-71 931	-66 381
Birštono	0	37	-95	-510	33	-28	-39 153	-39 786
Druskininkų	0	616	-864,02	-5 848	0	0	-30 725	-3 7617
Lazdijų r.	0	140	-171	-9 271	6 713	-13 097	-44 055	-66 594
Prienų r.	-3 251	0	0	-7 284	1 917	11 895	-75 665	-74 304
Varėnos r.	0	218	-476	-11535	2 170	23 198	-43 196	-32 009
Iš viso:	-22 210	1 891	-3 819	-46 328	14 857	48 670	-329 909	-353 596

Lengvata – procentinė lengvata suteikta mokėtojo objektui.

Korekcija – rinkliavos perskaičiavimas uždarytuose laikotarpiuose, lengvatos suteikimas (nuėmimas) uždarytuose laikotarpiuose, perskaičiavimas pagal faktinius konteinerių išvežimus už praėjusius metus, rinkliavos mažinimas tiems, kurie naudoja savitarną uždarytuose laikotarpiuose.

Birštone mišrių komunalinių atliekų konteineriai yra atrakinami identifikaciniais raktais. 2019 - 2021 m. buvo išdalinta 1258 identifikaciniai raktai. Jais galima atrakinti bet kurioje Birštono naujoje konteinerių aikštelėje esantį požeminį mišrių atliekų konteinerį, tad gyventojai patys gali pasirinkti, kuria aikštele jiems patogiau naudotis.

2019 m.. identifikaciniais raktais pasinaudojo 526 mokėtojai, kurie konteinerius atidarė 1023 kartus, 2020 m. identifikaciniais raktais pasinaudojo 1223 mokėtojai, kurie konteinerius atidarė 26 706 kartus, o 2021 m. – 858 mokėtojai atidarė 8653 kartus. Atidarymų skaičius sumažėjo dėl Birštono savivaldybės priimto sprendimo, kad konteineriai turi veikti be identifikacinių raktų.

Ikiteisminis skolų administravimas ir teisminis skolų išieškojimas

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras įpareigotas nesumokėtą Rinkliavą iš atliekų turėtojų išieškoti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įskaitant neteisminį bei teisminį skolos išieškojimą. 2021 m. vykdant ikiteisminį skolų išieškojimą buvo tikslinti 8 320 vnt. mokėtojų, kurių skola didesnė negu 50 Eur. suma, duomenys. Po duomenų tikslinimo išsiųsta 6 082 skolos pranešimų: Alytaus m. sav. – 715, Alytaus r. sav. – 1425, Birštono sav. – 317, Druskininkų sav. – 1302, Lazdijų r. sav. – 484, Prienų r. sav. – 1378, Varėnos r. sav. – 461.

Išsiuntus priminimus apie susidariusį įsiskolinimą už Rinkliavą, apie 40 proc. mokėtojų skolą padengė arba pateikė dokumentus lengvatos taikymui. Nepadengusiems įsiskolinimo buvo vykdomas teisminis skolų išieškojimas.

Vykdam teisminį Alytaus regiono savivaldybių Rinkliavos skolininkų skolų administravimą Rinkliavų administravimo padalinys parengė ir teisminiam skolų išieškojimui perdavė (Advokatų kontora „Win & Law“) 1850 bylas. Visi atlikti veiksmai turi įtakos Rinkliavos mokumui savivaldybėse.

27 lentelė. Parengti dokumentai teisminiam skolų išieškojimui Alytaus regiono sav. 2019-2021 m.

Savivaldybė	2019 m., vnt.	Skola, Eur.	2020 m., vnt.	Skola, Eur.	2021 m., vnt.	Skola, Eur.
Alytaus m.	204	64 354	320	48 823	296	36 610
Alytaus r.	139	10 954	148	14 744	182	16 035
Druskininkų	138	8 809	191	16 940	209	13 527
Birštono	122	22 764	38	3 647	114	8 345
Lazdijų r.	164	27 755	120	16 068	171	15 852
Prienų r.	392	67 225	388	55 650	645	72 206
Varėnos r.	292	41 671	270	33 517	233	25 683
Iš viso:	1451	243 532	1 475	189 388	1 850	188 259

Bendrovė, vykdydama skolų administravimą, taiko ikiteisminę ir teisminę skolų išieškojimo tvarką. Iki-teisminis skolų išieškojimas vykdomas siunčiant skolininkams įspėjimus dėl ikiteisminio įsiskolinimų išieškojimo.

Skolininkams nereagavus į pareikštus įspėjimus, Bendrovė 2021 metais pateikė LR administraciniams teismams 1576 skundus dėl nesumokėtos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą priteisimo, iš kurių 1271 jau išnagrinėti.

Bendrovė 2021 metais antstolių kontoroms pateikė 354 vykdomuosius dokumentus dėl 33 797,71 Eur skolos išieškojimo iš skolininkų. Pagal šiuos 2021 metais pateiktus vykdomuosius raštus, antstoliai per 2021 metus išieškojo 14 598,22 Eur skolų.

28 lentelė. Pateikti skundai LR administraciniam teismams pagal savivaldybes

Savivaldybė	Tenkinti skundai	Dalinai tenkinti skundai	Atmesti skundai	Nutrauktos bylos	Apskųstos bylos	Perduota antstoliui	Bylos eigoje	Viso skundų
Alytaus m.	105	47	5	52	0	92	69	278
Alytaus r.	77	13	5	50	1	47	28	173
Birštono	27	1	16	34	0	10	2	80
Druskininkų	135	2	2	49	0	83	7	195
Lazdijų r.	65	19	9	49	0	54	17	159
Prienų r.	152	43	76	189	1	68	72	532
Varėnos r.	16	0	6	27	0	0	110	159
Iš viso:	577	125	119	450	2	354	305	1 576

Skolos išieškojimą po teismo sprendimo vykdo antstolis, tačiau procesas yra lėtas, nes skolininkai, iš kurių skolas reikia išieškoti priverstinai, dažniausiai yra pašalpas gaunantys ir daugiau jokių pajamų neturintys gyventojai. Rinkliava jiems skaičiuojama ir toliau, dėl to skola didėja. Dalies skolų neišieško net antstoliai priverstinai, nes skolininkai yra nemokūs arba iš jų priteistos kelios skolos – tokiu atveju išieškotos sumos skirstomos tarp išieškotojų teisės aktų nustatyta tvarka. Didelė dalis didžiausias sumas skolingų asmenų yra skolingi ne tik Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui, bet ir už komunalines paslaugas bei bankams, kitiems kreditoriams.

Bendrovė 2020 m. gegužės 12 d. sudarė Teisinių paslaugų sutartį Nr. 174 su Advokatų kontora „Win & Law“ dėl teismo skolų išieškojimo, įsipareigojant parengti teisinius dokumentus ir pateikti juos teismui Bendrovės vardu, kuriai už vieno skundo parengimą mokamas 9,68 Eur su PVM dydžio užmokestis.

29 lentelė. Per 2021 metus pateiktų teismui skundų kiekiai

Rengėjas	Pateiktų skundų teismui per 2021 m. kiekis vnt.
Advokatų kontora „Win & Law“	1 576

Bendrovė turi teisę reikalauti priteisti iš atsakovo (skolininko) Bendrovės patirtas atstovavimo išlaidas, išlaidas dėl skundo (prašymo) surašymo ir padavimo. Teismai tokius prašymus ne visada tenkina pilna apimtimi, motyvuodami tuo, kad skundai surašyti nereikalinga kvalifikuota pagalba, skundą surašyti gali ir pati Bendrovė ir kad prašoma priteisti 9,68 Eur bylinėjimosi išlaidų suma neatitinka teisingumo ir protingumo kriterijų, todėl bylinėjimosi išlaidų sumą atmesdavo pilnai.

Iš teismams pateiktų ir išnagrinėtų bylų (1271 vnt.) tik 335 bylose teismai priteisė pilną bylinėjimosi išlaidų sumą (įskaitant ir skolininkus, kurie patys sumokėjo pilną bylinėjimosi išlaidų sumą kartu su įsiskolinimu).

30 lentelė. Teisminis skolų išieškojimas 2021 m.

Savivaldybė	Fizinių asmenų skolos suma 2021 m., €	Juridinių asmenų skolos suma 2021 m., €	Bendras įsiskolinimas 2021 m., €	2021 m. išieškota, €
Alytaus m.	24 031,12	7 014,37	31 045,49	17 037,40
Alytaus r.	15 399,14	0	15 399,14	7 249,97
Birštono	4 299,62	99,75	4 399,37	3 559,62
Druskininkų	7 941,32	3 867,71	11 809,03	8 028,53
Lazdijų r.	11 868,41	748,36	12 616,77	8 296,78
Prienų r.	49 479,91	0	49 479,91	28 935,32
Varėnos r.	16 442,08	99,37	16 541,45	4 407,73
Iš viso:	129 461,60	11 829,56	141 291,16	77 515,35

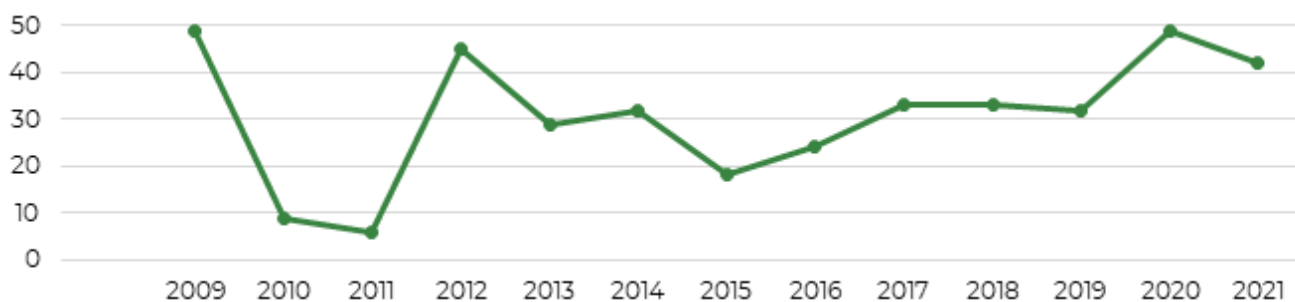
31 lentelė. Teisminis skolų išieškojimas nuo skolų administravimo pradžios iki 2022 m.

Savivaldybė	Bendra skola nuo administravimo pradžios iki 2022 m., Eur	Išieškota nuo skolų administravimo pradžios iki 2022 m., Eur	Išieškota nuo bendros sumos iki 2022 m., %
Alytaus m.	59 626,91	28 407,86	48 %
Alytaus r.	25 107,69	9 651,1	38 %
Birštono	3 713,1	2 222,49	60 %
Druskininkų	20 910,09	7 708,94	37 %
Lazdijų r.	36 071,48	13 669,39	38 %
Prienų r.	70 298,66	32 381,59	46 %
Varėnos r.	37 637,55	12 850,27	34 %
Iš viso:	253 365,5	106 891,7	42 %

2017 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. V-119 patvirtintu „Alytaus regiono savivaldybių beviltiškų skolų pripažinimo, apskaitos ir nurašymo tvarkos aprašo“ 4.3 ir 4.4 punktu, kuris numato, kad skolininkas yra likviduotas ar bankrutavęs, susidariusias skolas pripažįsta beviltiškomis ir išbraukia iš Vietinės rinkliavos mokėtojų registro. Iš pateiktų išieškoti skolų buvo nurašytos skolos 2 183,56 Eur sumai.

Palyginus bendrą 2021 metų teisminį skolų išieškojimą su 2020 metais, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų išieškojimas iš skolininkų sumažėjo 7%

23 pav. Rinkliavos skolų teismo išieškojimo pokytis 2009-2021 metais, proc.

Viešieji pirkimai

2021 m. Bendrovėje vykdytų pirkimų vertė viršijo 9 mln. Eur su PVM ir buvo beveik 2 mln. didesnė nei prieš metus. Įvykdytų pirkimų vertė palyginus su 2020 m. padidėjo 32,1 proc.

32 lentelė. Įvykdytų viešųjų pirkimų apimtis 2018 - 2021 m.

Bendra įvykusių viešųjų pirkimų vertė, Eur su PVM	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
	3 619 907,89	6 981 020,61	6 541 986,88	9 635 383,59

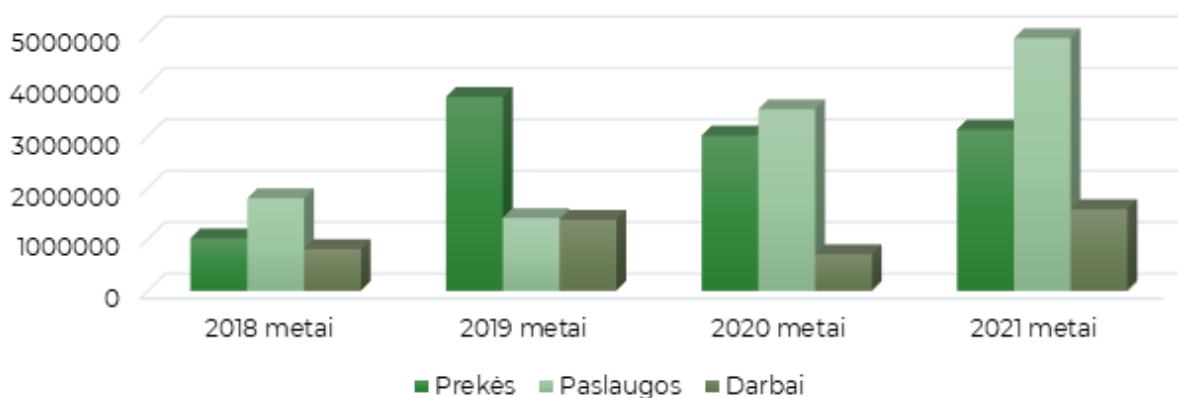
Sėkmingai pasibaigusį procedūrų metu pasirašytų sutarčių bendra vertė – 9 635 383, 59 Eur su PVM.

33 lentelė. 2021 m. pirkimai

Pirkimo būdas	€ su PVM	%
Pirkimai, atlikti naudojantis CVP IS	6 850 951,21	75
Pirkimai per CPO LT	176 440,80	2
Mažos vertės pirkimai	2 122 607,87	23

Pagal pirkimo objektų rūšis, didžiausią 2021 m. sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vertės dalį sudarė paslaugų pirkimai – 4 910 778,09 Eur su PVM, prekių pirkimai – 3 135 551,95 Eur su PVM, darbų – 1 589 053,55 Eur su PVM.

24 pav. Pirkimų dalys pagal pirkimo objektą

Gravitacinis sijotuvas, įsigytas vykdant viešųjų pirkimų procedūras.

Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (CVP IS) priemonėmis vykdyti viešieji pirkimai

2021 m. CVP IS priemonėmis atlikta 50 viešųjų pirkimų, sėkmingai pasibaigusių pirkimų metu pasirašytų sutarčių vertė – 6 850 951,21 Eur su PVM. Palyginus su 2020 m. CVP IS priemonėmis atliktų pirkimų padaugėjo dvigubai (2020 m. atlikti 25 pirkimai).

34 lentelė. Atviro konkurso (tarptautinio) būdu 2021 m. nupirkta prekių ir paslaugų

Eil. Nr.	Pirkimo pavadinimas	Vertė Eur be PVM
1.	Birštono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslauga	363 936,72
2.	Prienų r. Savivaldybės mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslauga	1 469 396,40
3.	Šiukšliavežiai MKA ir MA surinkimo ir vežimo paslaugoms	194 500,00
4.	Krovininis automobilis su manipulatoriumi	149 800,00
5.	Krovininis automobilis su konteinerių keltuvu	137 070,00
6.	Mišrių komunalinių atliekų konteinerių pirkimas	18 345,00
7.	Antžeminių konteinerių pirkimas (II etapas) projektui „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų r. ir Birštono sav.)“	45 780,00
8.	Pusiau požeminiai mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai Kauno projekto II etapui	12 490,00
9.	Maisto konteinerių individualiems namams įsigijimas	23 725,00
10.	Tekstilės atliekų surinkimo konteineriai	13 600,00
11.	30 m ³ konteineriai su užtraukimo kabliu ir tentu	61 900,00
12.	Požeminių konteinerių pirkimas (II etapas) projektui „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų r. ir Birštono sav.)“	123 600,00
13.	Antžeminių pastatomų konteinerių įsigijimas	59 780,00
14.	Mišrių komunalinių atliekų konteineriai	228 850,00
15.	Pakuočių atliekų konteineriai	105 564,00
16.	Dokumentų spausdinimo, vokavimo ir išnešiojimo paslaugos	215 912,81
17.	Šakų smulkinimo ir transportavimo paslauga	104 720,00
18.	Pavojingų atliekų surinkimo iš didelių gabaritų surinkimo aikštelių paslaugos	88 426,50
19.	Prienų r. ir Birštono savivaldybės teritorijoje susidarančių mišrių komunalinių ir maisto atliekų surinkimo ir vežimo paslauga (Laikina sutartis)	131 755,52
20.	Žvaigždinis sijotuvai	198 800,00
21.	Mobilus būgninis sijotuvai	158 400,00
22.	Gravitacinis sijotuvai	694 300,00

Viešieji pirkimai iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją (CPO LT)

Perkančiosios organizacijos privalo įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš CPO arba per ją, jei negali jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Kai sutarties vertė yra didesnė kaip 10 000 eurų ir CPO siūlomam kataloge yra poreikį atitinkančių prekių, paslaugų, darbų, perkančioji organizacija privalo pirkimus vykdyti būtent per CPO, kitu atveju pirkimus vykdo kitais pasirinktais būdais.

Bendra centralizuotai vykdytų viešųjų pirkimų apimtis 2021 m., palyginti su 2020 m., padidėjo: vertė 2020-2021 m. keitėsi nuo 21 067,80 Eur iki 176 440,80 Eur, pirkimų skaičius padidėjo nuo 1 iki 4 pirkimų.

35 lentelė. Pasirašytų sutarčių skaičius ir bendra sutarčių vertė

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.	5	2	1	4
Pasirašytų sutarčių vertė, Eur su PVM	238 011,98	8 899,35	21 067,80	176 440,80

Bendrovė per CPO LT įsigijo kuro iš degalinių, mobilaus ryšio paslaugas, elektros energijos tiekimą, priežiūros ir koordinavimo paslaugas bei konteinerinių aikštelių Alytaus regione ekspertizės paslaugas.

Mažos vertės pirkimai

2021 metais įvykdytos 1504 mažos vertės viešojo pirkimo procedūros, sėkmingai pasibaigusios pirkimų metu pasirašytų pirkimo sutarčių vertė – 2 122 607,87 Eur su PVM.

36 lentelė. Mažos vertės pirkimų bendra visų sudarytų sutarčių vertė ir pirkimų skaičius

Pirkimo objekto rūšis	Bendra sudarytų sutarčių vertė, Eur su PVM	Bendras pirkimų skaičius, vnt.
Prekės	378 131,57	42
Paslaugos	488 014,29	95
Darbai	222 512,23	22
Kiti visi smulkūs pirkimai	1 033 949,78	1345
Iš viso:	2 122 607,87	1504

Žalieji pirkimai

Žaliasis pirkimas - pirkimas, kurio vykdytojas siekia įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, darančių kuo mažesnę poveikį aplinkai viename, keliuose ar visuose prekių, paslaugų ar darbo gyvavimo ciklo etapuose.

LR Vyriausybė 2021-07-01 nustatė, kad perkančiosios organizacijos, atlikdamos visus pirkimus, išskyrus pirkimus, vykdomus žodžiu, turi taikyti žaliųjų pirkimų reikalavimus, **skaičiuojant pagal vertę nuo visų pirkimų**, kurių procedūros atliekamos vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus:

ne mažiau kaip 10 procentų tokių pirkimų nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 metų pabaigos;

ne mažiau kaip 50 procentų tokių pirkimų – 2022 metais;

ne mažiau kaip 100 procentų tokių pirkimų – kiekvienais metais nuo 2023 metų.

Bendrovė 2021 m. atliko žaliųjų pirkimų – 43,68 proc.

Visuomenės švietimas ir informavimas

Visuomenės švietimas ir informavimas vykdomas vadovaujantis Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro strateginiu veiklos planu 2020-2022 metams ir juo vadovaujantis parengta Alytaus regiono aplinkosauginių švietimo ir visuomenės informavimo programa 2020-2022 m.

Igyvendinant šią programą aktuali informacija buvo skelbiama regiono žiniasklaidos priemonėse: aštuoniuose spaudos leidiniuose, penkiuose interneto portaluose, regioninio radijo bei regioninės televizijos laidose.

Ivertinus informacijos vartojimo įpročius ir tai, kad nacionaliniai naujienų portalai turi didesnę auditoriją, kurios nemažą dalį sudaro regiono gyventojai, ARATC veikla pristatyta ir nacionalinėje žiniasklaidoje. Buvo rengiami ir transliuojami TV reportažai „Lietuvos ryto“ televizijos laidoje „EKO virusas“ (2 reportažai) bei „Delfi TV“ laidoje „Delfi Rytas“ (10 reportažų per 2021 metus), straipsniai naujienų portaluose delfi.lt (10 straipsnių per 2021 m.) ir alfa.lt (2 straipsniai).

Intensyvi informacijos sklaida davė impulsą žurnalistams patiemis domėtis Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro veikla ir apie ją pasakoti, rengti radijo, TV laidas, reportažus.

Nauju žingsniu Alytaus regiono atliekų tvarkymo komunikacijoje tapo praėjusiais metais sukurta ir nuo gegužės mėnesio administruojama įmonės paskyra Facebook socialiniame tinkle. Per keturis mėnesius nuo rugsėjo iki sausio padaryta 180 įrašų, pasidalinta su ARATC veikla susijusia informacija.

Aktualiausiais įrašais pasiekama daugiau kaip 30 tūkst. žmonių, o didžiausia vidutinė mėnesio auditorija siekė 70 tūkst.

Orientuojantis į kokybinį, ne kiekybinį kriterijų, pirmenybė administruojant paskyrą teikiama organiškam turiniui ir auditorijos augimui.

Socialinio tinklo Facebook paskyros pokalbių programa naudojama tiesioginei komunikacijai su žmonėmis, kurie turi klausimų, pastebėjimų, atsiunčia nuotraukas apie netinkamą elgesį su atliekomis. Konsultuojantis su kitais padaliniais, atsakyta į klausimus dėl papildomų kontenerių pastatymų, dėl sąskaitų ir kt., gautos nuotraukos persiųstos savivaldybių aplinkosaugininkams.

Taip pat veikia „TikoTiks“ centro Facebook paskyra, skirta informuoti ir šviesti gyventojus aplinkosauginio ugdymo ir atliekų prevencijos klausimais. Per 2021 m. m. paskyros sekėjų skaičius padidėjo 3000 sekėjų ir 2021 m. pabaigoje jų buvo apie 4500, kai 2020 m. jų buvo apie 1400.

2021 m. gegužės mėnesį atnaujinta ARATC internetinė svetainė, orientuota į patogų informacijos pateikimą svetainės lankytojams.

Nuo 2021 m. Bendrovėje dirba Komunikacijos vadovė, kuri koordinuoja informacijos sklaidą, administruoja Facebook paskyrą, rengia informaciją žiniasklaidai, lankstinukams, skrajutėms, stendams.

Kad informacija pasiektų kiekvieną gyventoją, naudotos ir tradicinės spausdintos priemonės: parengtos ir išspausdintos skrajutės su informacija apie atliekų rūšiavimą, kurias platina konteinerinių aikštelių prižiūrėtojai, išleisti įmonės kalendoriai.

Įvairios aplinkosauginio ugdymo veiklos yra vykdomos daiktų mainų ir pakartotinio naudojimo punkte „TikoTiks“. Čia buvo organizuoti įvairūs su aplinkosauga susiję renginiai, dalyvauta akcijose, projektuose, vyko edukacijos, surengti aplinkosauginiai konkursai: Žemės dienos skirtas rašinių konkursas „Saugau tave, Žeme“, atliekų mažinimo savaitei skirtas Alytaus regiono bendruomenių aplinkosauginių iniciatyvų konkursas „Mažiau atliekų - daugiau žiedų“, Alytaus miesto savivaldybės iniciatyva beglobiams gyvūnams ir įvairioms įstaigoms padovanoti Alytaus profesinio rengimo centro mokinių patikrinti ir pataisyti elektros prietaisai ir iš nereikalingų tekstilės atrašų pasiūti gyvūnėlių gultukai, Druskininkų miesto kalėdinių eglių alėjai pagaminti nykštukai – namukai iš rūšiavimo varpelių, kurie sulaukė daugiausiai lankytojų palaikymo ir užėmė pirmą vietą.

2021 m. Alytaus regiono savivaldybių viešose skelbimų lentose ir daugiabučių laiptinėse iškabinti plakatai apie daiktų mainų punktus Mainukus: Alytaus m. 500 vnt., Birštono sav. – 100 vnt., kitose savivaldybėse - po 300 vnt.

Informuoti gyventojus padeda ir kasdienė aktyvi konteinerių aikštelių prižiūrėtojų veikla. 2021 m. jei išplatino 7600 vnt. informacinių lankstinukų, iškabino informaciją daugiabučių namų laiptinėse, dėjo

skrajutes į pašto dėžutes.

Prieš pradėdant eksploatuoti naujas aikšteles, gyventojai taip pat buvo informuoti apie vykstančius pasikeitimus, pradedamą atskirą maisto atliekų surinkimą ir daugiabučių namų gyventojams. Skelbta informacija spaudoje, atnaujinta ir pateikta aikštelių stenduose apie atliekų rūšiavimą.

Išrūšiavai?

MAISTO ATLIEKOS TAI:

tai vaisių bei daržovių likučiai, pavyzdžiui, bulvių lupenos, bananų, apelsinų žievės, arbatos tirščiai bei pakečiai, kavos tirščiai ir jų filtrai, riebalais ir kitais maisto produktais suteptas popierius, išskyrus pakuotes, popierinės servetėlės, popieriniai rankšluosčiai, kambariniai augalai ir jų dalys bei visi naudojimui netinkami maisto produktų likučiai.

Maisto atliekas reikia rinkti į maišelį, kurį prieš išmetant į konteinerį reikia sandariai užrišti.

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras
Vilniaus g. 31, 62112, Alytus
El. p.: info@alytausratc.lt

MIŠRIOS KOMUNALINĖS ATLIEKOS (PO RŪŠIAVIMO LIKUSIOS)

8 315 72 842

☒ Draudžiama mesti ar šalia konteinerio palikti:

Karštus pelenus
Antrines žaliavas ir pakuočių atliekas
Pavojingas buitines atliekas
Didelių gabaritų atliekas
Elektros ir elektroninės įrangos atliekas
Statybos, gamybinės atliekas, kapinių, žaliąsias, teritorijų tvarkymo atliekas

Artimiausi rūšiavimo centrai Lazdijų rajone:

Gėlyno g. 12, Lazdijų m.
Vilties g. 31A, Veisiejų m.
Liepų g. 1A, Miesto Kolonijos k., Seirijų sen.

Ką gali rūšiuoti tuoj, niekad nesakyk rytoj!

Informacija gyventojams skleista įvairiomis priemonėmis.

Projektų, finansuojamų ES lėšomis, įgyvendinimas

Projektas „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus regione“. Projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-11-0001.

Projekto tikslas - Plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūrą Alytaus regione.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2017-08-10.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2022-08-31.

Terminas, iki kurio gali būti pratęstas projekto veiklų įgyvendinimas: 2023-09-01

Projekto biudžetas – 4 362 369,40 Eur (3 549 737,77 Eur ES fondų lėšos, 812 631,63 Eur nuosavos pareiškėjo lėšos)

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 95,82

Stebėsenos rodiklis – sukurti/pagerinti atskiros komunalinių atliekų surinkimo pajėgumus – 9567,12 t/m.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-04-09 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 5, patikslinant Sutarties 2 priedo „Finansavimo sąlygos“ 1.4.2. papunktyje „Fiksuotoji norma“ nurodytą informaciją;

2021-05-11 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 6, patikslinant tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančių išlaidų detalizavimą;

2021-11-12 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 7, pratęsiant Projekto veiklų įgyvendinimo terminą iki 2022-08-31;

2021-11-11 Alytaus regiono plėtros tarybai pateiktas 158 276,22 Eur poreikis papildomam finansavimui, siekiant padidinti projekto finansavimo intensyvumą iki 85 %.

2021 metais buvo baigtos rekonstruoti Druskininkų pusiau požeminės atliekų surinkimo aikštelės, įrengta ir priduota 51 konteinerinė atliekų surinkimo aikštelė. Įrengus likusias 45 konteinerines atliekų surinkimo aikšteles, projekto veiklos bus pilnai įgyvendintos.

1) įrengtos 397 konteinerinės aikštelės su rūšiuojamajam atliekų surinkimui skirtais konteineriais: 140 antžeminių aikštelių, 180 pusiau požeminių naujai įrengtų ir 71 rekonstruota Druskininkuose, bei 6 požeminės aikštelės;

2) įrengtos 3 didelių gabaritų aikštelės ir praplėsta 1 esama. Įrengtos:

- 1-oji aikštelė Lazdijų r. sav. Seirijų sen. Miesto kolonijos k. Liepų g. 1A.;
- 2-oji aikštelė Varėnos r. sav. Kaniavos sen. Jausauskų k.;
- 3-oji aikštelė Druskininkai, Viečiūnų sen.;
- Druskininkų aikštelė Gardino g. 102, Druskininkai, praplečiama 1570 m² plotu.;

3) pastatyti 6891 biologinių atliekų (maisto atliekų) surinkimo konteineriai;

4) pastatyti 30 tekstilės atliekų surinkimo konteinerių;

5) pastatyti 69 žaliųjų atliekų surinkimo konteineriai.

Projektas „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų r. ir Birštono sav.)“ Projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-21-0005.

Projekto tikslas - Plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūrą Alytaus regione.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2017-08-10.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2022-08-31.

Terminas, iki kurio gali būti pratęstas projekto veiklų įgyvendinimas: 2023-09-01.

Projekto biudžetas – 2 457 915,41 Eur (2 089 210,00 Eur ES fondų lėšos, 368 705,41 Eur nuosavos pareiškėjo lėšos).

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 87,76.

Stebėsenos rodiklis – sukurti/pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumus – 2536,96 t/m.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-04-07 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 5, patikslinant Sutarties 2 priedo „Finansavimo sąlygos“ 1.4.2 lentelę, pakeičiant taikomos fiksuotosios normos procentą iš 0,59 į 0,18341800.

2021-05-11 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 6, patikslinant Sutarties 2 priedo „Finansavimo sąlygos“ 1.4.2. papunktyje „Fiksuotoji norma“ nurodytą informaciją.

2021-11-04 pasirašytas finansavimo sutarties pakeitimas Nr. 7, pratęsiant Projekto veiklų įgyvendinimo terminą iki 2022-08-31.

2021 metais pastatyti tekstilės atliekų, žaliųjų atliekų surinkimo konteineriai, įvykdyti visi projekto viešieji pirkimai bei pasirašytos sutartys. Visų projekto veiklų įgyvendinimui liko įrengti 21 konteinerinę atliekų surinkimo aikštelę ir rekonstruoti 2 esamas pusiau požemines aikšteles.

Projekto siekiami rezultatai:

- 1) įrengtos/atnaujintos 82 konteinerinės aikštelės su rūšiuojamajam atliekų surinkimui skirtais antžeminiais (21 aikštelė), pusiau požeminiais (18 aikštelių) ir požeminiais konteineriais (43 aikštelėms), rekonstruotos 2 pusiau požeminės aikštelės;
- 2) įrengtas daiktų punktas Alovės sen. Alytaus km., Alytaus r. (1220 m² pastatas su 10 surinkimo konteinerių (30 m³ talpos) ir angariai daiktams sandėliuoti (didelių gabaritų aikštelėse);
- 3) atskiram maisto atliekų surinkimui įsigyti 1912 konteineriai;
- 4) pastatyti 6 tekstilės atliekų surinkimo konteineriai;
- 5) pastatytas 21 žaliųjų atliekų surinkimo konteineris.

Projektas „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto / virtuvės atliekų apdorojimui Alytaus regione“. Projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-11-0002.

Projekto tikslas - aplinkos apsauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos, sukuriant maisto ir virtuvės atliekų paruošimo ir komposto gamybos infrastruktūrą.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2020-01-15.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2023-02-01.

Terminas, iki kurio gali būti pratęstas projekto veiklų įgyvendinimas: 2023-09-01.

Projekto biudžetas – 2 309 300,00 Eur (1 539 591,98 Eur ES fondų lėšos, 769 708,02 Eur nuosavos pareiškėjo lėšos).

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 33,92.

Stebėsenos rodiklis – sukurti arba pagerinti maisto ar virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumai – 7800 t/m.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-03-31 pasirašyta projekto finansavimo sutartis.

2021-11-11 Alytaus regiono plėtros tarybai pateiktas 1 396 758,34 Eur poreikis papildomam finansavimui.

2021 metais buvo įsigyti ir pristatyti mobilus būgninis sijotuvas, lėtaeigis mobilus maisto atliekų smulkintuvas ir žvaigždinis sijotuvas.

Projekto įgyvendinimas susideda iš atskirų veiklų, vykdomų pagal žemiau nurodytas sutartis:

- 2020-01-15 Investicinio projekto parengimo paslaugų sutartis Nr. 24 su VšĮ „PRIC“. Sutartis įvykdyta.
- 2020-06-26 Poveikio aplinkai vertinimo paslaugų sutartis Nr. 249 su UAB „Ekokonsultacijos“. Sutartis įvykdyta.
- 2021-05-20 Mobilaus būgninio sijotuvo sutartis Nr. 313 su UAB „Ekovoltas“. Sutartis įvykdyta.
- 2021-05-21 Lėtaeigio mobilaus maisto atliekų smulkintuvo pirkimo sutartis Nr. 291 su UAB Oksata jungtine veikla su UAB „Kastilita“. Sutartis įvykdyta.
- 2021-05-21 Žvaigždinio sijotuvo pirkimo sutartis Nr. 292 su UAB Oksata jungtine veikla su UAB „Kastilita“. Sutartis įvykdyta.
- 2021-05-21 Stacionaraus gravitacinio komposto sijotuvo sutartis Nr. 290 su UAB Oksata. Sutartis vykdoma.
- 2021-09-22 Stoginės rangos darbų sutartis Nr. 567 su UAB „Dzūkijos statyba“. Sutartis vykdoma.
- 2021-10-17 Fidic inžinieriaus ir techninės priežiūros paslaugų sutartis Nr. 593 su M&S Umweltprojekt Baltic. Sutartis vykdoma.

Projekto siekiami rezultatai:

- 1) Įrengta maisto atliekų paruošimo perdirbimui linija. Įrengta stoginė, įsigytas lėtaeigis mobilus maisto atliekų smulkintuvas.
- 2) Įrengta komposto paruošimo linija. Įsigytas trijų frakcijų žvaigždinis sijotuvas, būgninis sijotuvas su transporteriais, gravitacinis sijotuvas ir komposto pakavimo įranga.

Papildomu finansavimo siekiama:

- 1) Padidinti finansavimo intensyvumą. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Šiuo metu projekto vykdytojas privalo prisidėti 33,33 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Siekiant padidinti finansavimo intensyvumą iki 85 proc. rei-

kalingas 423 313,02 Eur papildomas finansavimas.

2) Įgyvendinti aplinkosauginius reikalavimus. Finansavimo aprašo 321.1. numatyta, kad kompostavimo ar anaerobinio apdorojimo įrenginiai turi atitikti Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo, anaerobinio apdorojimo aplinkosauginius reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo, anaerobinio apdorojimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“. Todėl reikalingas papildomas finansavimas po stogine esančios atliekų priėmimo ir paruošimo apdorojimui erdvės uždengimui.

3) Finansuoti padidėjusias išlaidas po įvykdytų viešųjų pirkimų procedūrų. Įvykdžius mobilaus būgninio sijotuvo įrangos viešąjį pirkimą, pasirašytos sutarties vertė viršijo Projekto sutartyje nustatytą – 125 000 Eur sumą. Mobilus būgninis sijotuvas buvo įsigytas už 158 400,00 Eur, todėl šios įrangos finansavimui reikalinga papildoma 33 400,00 Eur suma.

4) Įsigyti papildomą įrangą. Projekto vykdytojas, rengdamas investicinį projektą, neturėjo galimybės į Projektą įtraukti visų reikalingų įrenginių ir būtinų mechanizmų, dėl regionui nustatyto Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų limito. Todėl reikalingi įsigyti komposto džiovavimo įrangą, preskonteinerius, plovimo įrenginį bei mobilių dulkių ir kvapų slopinimo įrenginį.

Projektas „Išteklų atgavimo iš sąvartynų galimybių vertinimo modelis ir jo išbandymas Lietuvos Sąlygomis“. Projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-835-03-0005.

Projekto tikslas - sukurti detalų algoritmą ir jo pagrindu programinę įrangą, skirtą atliekų sąvartynuose sukauptų produktų ir energijos gamybai tinkamų išteklių potencialo ir atgavimo techninių, ekonominių ir aplinkosauginių galimybių įvertinimui.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2019-12-02.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2023-09-30.

Projekto biudžetas – 450 000,00 Eur (405 000,00 Eur ES fondų lėšos, 45 000,00 Eur partnerių lėšos).

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 12,45.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-02-11 pasirašytos sutartys su ikiprekybinio pirkimo I etapo laimėtojais: UAB „Dts solutions“, Kauno technologijos universitetas, UAB „Elhic“, Vilniaus Gedimino technikos universitetas.

2021-03-08 pasirašytas sutarties pakeitimas, kuriuo projekto veiklų įgyvendinimo terminas pratęsiamas iki 2023-08-31.

2021-09-17 įvykdžius ekspertinį (rezultatus individualiai vertino 2 išoriniai MITA ekspertai ir 1 projekto vykdytojo ekspertas) dalyvių pirmo etapo vertinimą (konceptijas), priimtas sprendimas ir į II etapą kviečiami dalyviai: Kauno technologijos universitetas, UAB „DTS Solutions“ ir UAB „Elhic“.

2021-10-06 keičiamas asmuo atsakingas už projekto vykdymą.

2021-10-11 pasirašytos sutartys su II etapo dalyviais.

Projekto siekiami rezultatai:

I etapas – inovatyviojo produkto koncepcijos kūrimas, sprendimų ieškojimas.

II etapas – inovatyviojo produkto prototipo sukūrimas.

III etapas – inovatyviojo produkto bandomosios partijos sukūrimas ir išbandymas.

Projektas „Iki 500 kW galios saulės fotovoltinės elektrinės įrengimas UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre“

Projektas finansuojamas Klimato kaitos programos priemonės „Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo) panaudojimas juridinių asmenų elektros energijos poreikiams“ lėšomis.

Projekto tikslas - išnaudoti atsinaujinančių energijos šaltinių potencialą įmonėje, taip sumažinant naudojamos elektros energijos iš centralizuotų tinklų kiekį. Projekto metu planuojama nuosavybės teise valdomame žemės sklype įrengti iki 500kW galios saulės fotovoltinę elektrinę. Elektrinė būtų montuojama laisvame žemės sklype, o visa pagaminta energija užskaitoma gamybiniuose pastatuose/statiniuose, esančiuose Alytaus regioninio sąvartyno aptarnavimo teritorijoje.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2021-12-15.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2023-06-15.

Terminas, iki kurio gali būti pratęstas projekto veiklų įgyvendinimas: 2023-12-15.

Projekto biudžetas – 340 000,00 Eur (123 000,00 Eur programos lėšos, 217 000,00 Eur pareiškėjo lėšos).

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 0.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-12-15 pasirašyta projekto finansavimo sutartis. Pasirašius finansavimo sutartį pradėtas saulės elektrinės projektavimas, ieškoma sklypo profiliavimo rangovų.

Projekto siekiami rezultatai:

- 1) Įrengti saulės iki 500 kW elektrinės įrengtosios galios;
- 2) Pasiekti 4095 t CO₂e skaičiuojamąjį ŠESD sumažinimo kiekį.

Projektas „Individualių antrinių žaliavų surinkimo konteinerių plėtra Alytaus regione.“

Projektas finansuojamas Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos priemonės „Subsidijos ir dotacijos individualiems antrinių žaliavų surinkimo konteineriams įsigyti“ lėšomis.

Projekto įgyvendinimo metu Alytaus regione siekiama išspręsti šias problemas (arba reikšmingai prisidėti jų sprendimo):

- 1) nepakankamas antrinių žaliavų rūšiavimo lygis bei priemonių reikiamam rūšiavimo lygiui pasiekti trūkumas;
- 2) turimi konteineriai nusidėvėję, netinkami naudojimui;
- 3) individualiose valdose turimi kolektyviniai konteineriai bus pakeisti individualiais.

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2021-09-18.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2023-11-15.

Projekto biudžetas – 364 070,00 Eur (182 035,00 Eur programos lėšos, 182 035,00 Eur GIO lėšos)

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 0

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-12-03 pateikta paraiška finansavimui gauti.

Projekto siekiami rezultatai:

Įsigyti 1900 vnt. individualių konteinerių popieriui / kartonui / plastikams / metalui (tūris 240 l);

Įsigyti 2000 vnt. individualių konteinerių popieriui / kartonui / plastikams / metalui (tūris 1100 l);

Įsigyti 1900 vnt. individualių konteinerių stiklui (tūris 120 l);

Įsigyti 400 vnt. individualių konteinerių stiklui (tūris 240 l).

Projektas „Tekstilės atliekų surinkimo konteinerių plėtra Alytaus regione“

Projektas finansuojamas Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos priemonės „Subsidijos ir dotacijos tekstilės atliekų surinkimo konteineriams įsigyti“ lėšomis.

Projekto įgyvendinimo metu Alytaus regione siekiama išspręsti nepakankamo tekstilės atliekų rūšiavimo lygio bei priemonių reikiamam rūšiavimo lygiui pasiekti trūkumo problemą (arba reikšmingai prisidėti prie jos sprendimo).

Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2021-11-04.

Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2023-11-15.

Projekto biudžetas – 84 150,00 Eur (71 527,50 Eur programos lėšos, 12 622,50 Eur pareiškėjo nuosavos lėšos).

Įsisavintų lėšų dalis (%) – 0.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2021 m.:

2021-12-16 pateikta paraiška finansavimui gauti.

Projekto siekiami rezultatai - įsigyti 85 vnt. konteinerių tekstilės atliekoms surinkti.

Atliekos apdorojamos modernia įranga. Žvaigždinis sijotuvas.

Būgninis sijotuvas.

Žmogiškųjų išteklių valdymas

2021 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 122 darbuotojai (48 moterys ir 74 vyrai):

2 Bendrovės vadovai (aukščiausio lygmens)

12 padalinių vadovų

4 padalinių vadovų pavaduotojai

30 specialistų

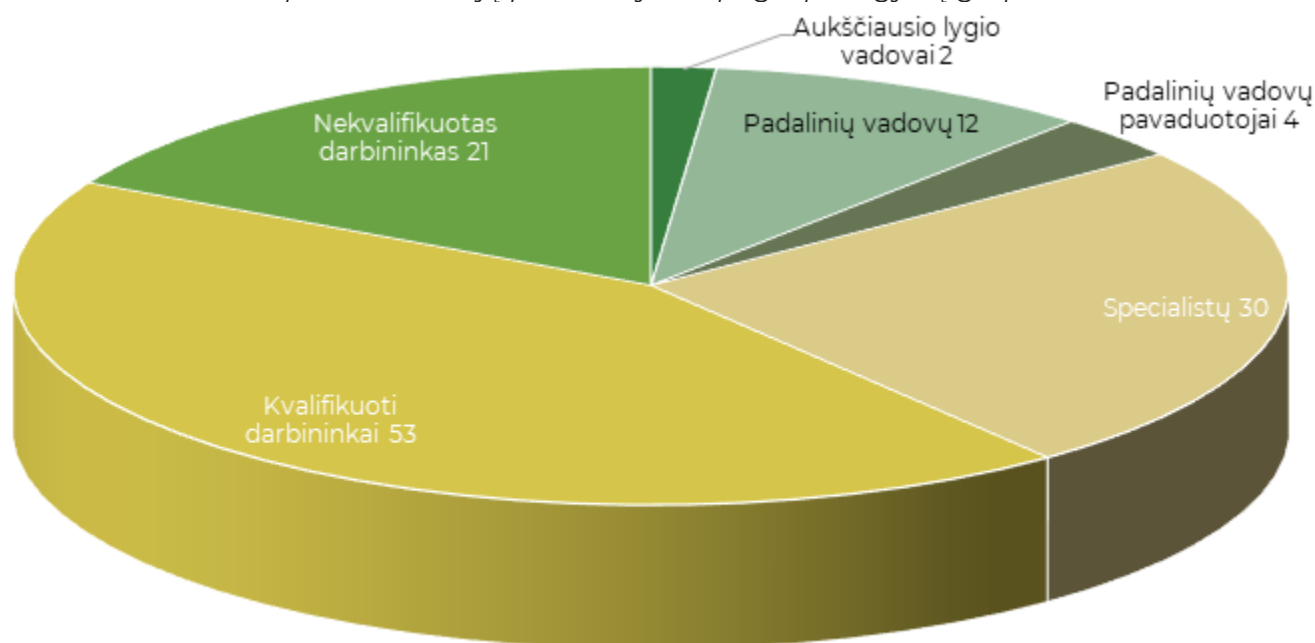
53 kvalifikuoti darbininkai

21 nekvalifikuotas darbininkas

2021 m. Bendrovėje priimti 54 nauji darbuotojai – 20 pagal terminuotas darbo sutartis, 34 pagal neterminuotas darbo sutartis.

2021 m. nutrauktos 38 darbo sutartys – 15 darbuotojų prašymu, 23 pasibaigus sutarties terminui, 14 darbuotojų pakeistos darbo sutarties sąlygos.

25 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes

Žmogiškųjų išteklių valdyme darbuotojams suteikiama daugiau laisvės, kiekvienas darbuotojas vertinamas bei atsižvelgiama į kiekvieno iš jų poreikius. Bendrovės žmogiškųjų išteklių valdymo principai:

Bendrovė vienodai investuoja lėšas tiek į darbuotojus, tiek į kitas veiklas;

Bendrovės vadovai, sudarydami strateginius veiklos planus ateičiai, suvokia žmogiškųjų išteklių svarbą įmonės veiklai;

Bendrovės darbuotojai skatinami atlikti savo darbą, o ne verčiami dirbti. Savo pareigas geriau atlikti nuoširdžiai;

Bendrovės žmogiškųjų išteklių valdymas orientuotas į pelno bei numatytų rezultatų pasiekimą.

Žmogiškųjų išteklių valdymo efektyvumui vertinti Bendrovėje taikomi kriterijai: karjeros galimybės, personalo kompetencijos, darbuotojų ir darbo vietų suderinamumas, kvalifikacijos tobulinimo gali-

mybės, komandinio darbo kokybės ir skatinimo galimybės, darbo rezultatų pripažinimas ir įvertinimas, aktyvumo skatinimas, darbuotojų dalyvavimas priimant svarbius sprendimus, darbuotojų socialinė apsauga.

Įgyvendinant Bendrovės Strateginio veiklos plano uždavinius, darbuotojai dalyvavo mokymuose, seminaruose bei konferencijose, kur įgijo žinių, gebėjimo ir įgūdžių savo darbui atlikti. Mokymuose tobulintas darbo organizavimas, išgrynintos stipriosios darbuotojų kompetencijos, kurios taikomos darbe. Įgytos žinios taikomos praktinėje veikloje bei padeda rasti įvairių problemų sprendimus, didina darbinės veiklos vertę ir darbo našumą, sustiprina darbuotojų pasitikėjimą savimi, kuria platesnes perspektyvas karjerai bei formuoja geresnį organizacijos klimatą.

Bendrovės žmogiškųjų išteklių valdymas orientuotas į pelno bei numatytų rezultatų pasiekimą.

Strateginio veiklos plano įgyvendinimas

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro veiklos strategijai įtakos turi ne tik regione bei Lietuvoje vykstantys atliekų tvarkymo sistemos nuolatiniai pokyčiai, bet ir pasaulinės tendencijos. 2021- ieji kaip ir 2022 – ieji pasauliui tapo neeiliniais, didžiulių iššūkių sveikatos sistemai, ekonomikai ir visai žmonijai atnešusiais metais. Lietuva, kaip ir kitos šalys, susidūrė su rimtais išbandymais, kurie neaplenkė ir atliekų tvarkymo sistemos. Strateginis planavimas bei nuoseklus strateginiame veiklos plane numatytų priemonių įgyvendinimas leido atlaikyti šiuos išbandymus, bei išvengti užsibrėžtų tikslų neįgyvendinimo.

Pasibaigus antriesiems strateginio veiklos plano įgyvendinimo metams, 2021 metų pabaigoje strateginių tikslų įgyvendinimas atrodė taip:

I Tikslas. Aplinkos kokybės gerinimas

Šiam tikslui įgyvendinti buvo nustatyti 4 uždaviniai bei numatytos 9 priemonės. Preliminarus lėšų poreikis sudarė 1 008 000 Eur. Įgyvendinus dalį priemonių buvo parengtos mokslininkų rekomendacijos maisto atliekų surinkimo sistemos higienos ir aplinkosaugos gerinimui, parengta ir įgyvendinama aplinkosauginio švietimo ir visuomenės informavimo programa, įrengta mokymo klasė, kūrybinės dirbtuvės, ekspozicijos salė Pakartotinio naudojimo centre, vykdomas aplinkosauginis sąvartynų monitoringas, rekonstruota ir optimizuota nuotekų surinkimo sistema.

Įgyvendinant projektą „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto / virtuvės atliekų apdorojimui Alytaus regione“, buvo paprašytas 240 000 Eur papildomo finansavimo lėšų poreikis, skirtas plovinio įrenginiui įsigyti. Kadangi sprendimo skirti papildomą finansavimo 2021 metais nebuvo, todėl priemonės „Konteinerinių ir konteinerinių aikštelių higieninės ir estetinės būklės gerinimas“ įgyvendinimas nukeltas į 2022 metus. Dviejų priemonių „Parengti filtrato grąžinimo į uždaryto ir eksploatuojamo sąvartynų kaupus galimybių studiją“ ir „Įrengti filtrato kiekio apskaitos sistemą“ buvo atsisakyta kaip neaktualių.

Sprendimų priemonės „Sąvartynų dujų surinkimo sistemos II etapo įgyvendinimas“ įgyvendinimui bus aktyviai ieškoma 2022 metais.

Šiam tikslui įgyvendinti iki 2021 metų pabaigos išleista 687 311,18 Eur. Tikslas įgyvendinamas siekia 54,17 % (vertinant, kad 2022 metais turi būti įgyvendintas 100 %).

II Tikslas. Paslaugų kokybės gerinimas

Šiam tikslui įgyvendinti buvo nustatyti 2 uždaviniai bei numatytos 8 priemonės. Preliminarus lėšų poreikis sudarė 407 100 Eur. Įgyvendinus dalį priemonių buvo atnaujintos rūšiuojamojo atliekų surinkimo priemonės, modifikuota Eko atris programa darbo optimizavimui ir paslaugos teikėjo duomenų pateikimo kontrolės užtikrinimui, parengtos trišalės bendradarbiavimo sutartys su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis; užtikrintas efektyvus ir patogus naudojimas savitarnos svetaine, bei elektroninių paslaugų prieinamumas kuo didesnei visuomenės daliai, parengta rūšiavimo centrų paslaugų prieinamumo galimybių studija, sukurta funkcionali, į vartotojų poreikius orientuota internetinė svetainė.

Šiam tikslui įgyvendinti iki 2021 metų pabaigos išleista 130 089,31 Eur. Tikslas įgyvendinamas siekia 63,18 % (vertinant, kad 2022 metais turi būti įgyvendintas 100 %).

III Tikslas. Veiklos efektyvumo didinimas

Šiam tikslui įgyvendinti buvo nustatyti 5 uždaviniai bei numatytos 13 priemonių. Preliminarus lėšų poreikis sudarė 1 457 000 Eur. Įgyvendinus dalį priemonių buvo įsigyti 3 šiukšliavežiai, 5 lengvieji automobiliai, krovininis automobilis su konteinerių užtraukimo kabliu (GAK), manipulatoriumi ir priekaba, parengta sąnaudų (tiesioginių ir netiesioginių) priskyrimo veikloms metodikos ir sąnaudų analitikos sistema, keliama darbuotojų kvalifikacija, atnaujinti 3 serveriai bei duomenų kaupimo įranga, įgyvendintas vienas investicijų projektas, skirtas darbuotojų žinių ir įgūdžių gerinimui.

Įgyvendinant projektą „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto/virtuvės atliekų apdorojimui Alytaus regione“ buvo įsigytas lėtaeigis mobilus maisto atliekų smulkintuvas, skirtas maisto atliekų bei struktūrinės medžiagos smulkinimui, todėl priemonės „Medienos smulkinimo įrangos įsigijimas“ buvo atsisakyta.

Dar 2020 metais numatytos įgyvendinti priemonės „Aiškos Bendrovės skolų prevencijos, jų valdymo ir išieškojimo taisyklių parengimas ir/ar tobulinimas“ nepavyko ir per 2021-uosius, todėl taisyklių parengimas nukeliamas 2022 metams.

Šiam tikslui įgyvendinti iki 2021 metų pabaigos išleista 958 696,53 Eur. Tikslu įgyvendinamas siekia 40,90 % (vertinant, kad 2022 metais turi būti įgyvendintas 100 %).

IV Tikslas. Atliekų perdirbimo ir antrinio panaudojimo didinimas

Šiam tikslui įgyvendinti buvo nustatyti 2 uždaviniai bei numatytos 9 priemonės. Preliminarus lėšų poreikis sudarė 897 000,00 Eur. Įgyvendinus dalį priemonių buvo atlikti tyrimai ir įvertinta tinkamų ruošti pakartotinai naudoti atliekų kokybė, pasirašytos paslaugų vykdymo sutartys vykdyti pakartotinio panaudojimo veiklą, įrengta statybinių atliekų rūšiavimo aikštelė, nupirkta lėtaeigis mobilus maisto atliekų smulkintuvas, įsigytas gravitacinis sijotuvas, būgninis sijotuvas, žvaigždinis sijotuvas, parengta plastiko perdirbimo galimybių studija, parengta galimybių studija, skirta paruošimo perdirbimui pajėgumų sukūrimui.

Užsitęsęs valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano parengimui, priemonė „Parengti regiono ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planus, paremtus žiedinės ekonomikos principais“ perkelta į 2022 metus, tačiau šių planų parengimo subsidijai gauti paraiška jau pateikta, sudaryta planų rengimo darbo grupė.

Priemonės „Vystyti elektros ir elektroninės įrangos atliekų perdirbimo veiklą“ atsisakyta kaip finansiškai nenaudingos.

Šiam tikslui įgyvendinti iki 2021 metų pabaigos išleista 1 710 252,42 Eur. Padidėjusios išlaidos atsirado dėl įrenginių įsigytų įgyvendinant projektą „Esamos komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros pritaikymas maisto / virtuvės atliekų apdorojimui Alytaus regione“. Šios lėšos bus padengtos gavus papildomą finansavimą. Tikslu įgyvendinamas siekia 69,17 % (vertinant, kad 2022 metais turi būti įgyvendintas 100 %).

Strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad pasibaigus 2021 metams strateginiame veiklos plane numatytų priemonių įgyvendinimas turi siekti 51,20 %, tačiau faktinis plano įgyvendinimas siekė 56,86 %, todėl galima teigti, kad Bendrovė kryptingai planuodama, žygiuoja užtikrintai, siekdama ilgalaikių tikslų ir kurdama pridėtinę vertę regionui.

Veiklos prognozės

Bendrovė 2022 m. gali sėkmingai vykdyti savo veiklą.

Valdybos pirmininkė

Ona Balevičiūtė

Bendrovės direktorius

Algirdas Reipas